

TEISMŲ
VEIKLOS
APŽVALGA

2016

LIETUVOS
TEISMAI

TURINYS

Vadovo žodis	04
Teisėjų korpusas	06
Bylų nagrinėjimo teismuose tendencijos	
■ Gautos ir išnagrinėtos bylos	09
■ Bylų nagrinėjimo greitis	21
■ Teisėjų darbo krūvis	26
■ Bylos, kurių nagrinėjimas užsitęsė	32
■ Baudžiamosios bylos, nutrauktos suėjus senaties terminui	37
■ Europos Žmogaus Teisių Teismo priimti sprendimai bylose prieš Lietuvą	39
Informacinių technologijų plėtra teismuose	
■ Portalas e.teismas.lt ir nuotoliniai teismo posėdžiai	41
■ Informacinių technologijų naujovės	46
Teisminė mediacija	50
Teismų savivalda ir komisijos	
■ Visuotinis teisėjų susirinkimas	55
■ Teisėjų taryba	58
■ Pretendentų į teisėjus egzamino komisija	62

■ Pretendentų į teisėjus atrankos komisija	65
■ Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija	69
■ Teisėjų etikos ir drausmės komisija	72
Teismų reorganizavimas	74
Teisėjų mokymai ir tarptautinis bendradarbiavimas	76
Visuomenės informavimas	80
Saugumas Lietuvos teismuose	83
Kokybė Lietuvos teismuose	85
Teismų veiklos administravimas	87
1 PRIEDAS – Bylų nagrinėjimo greitis	92
2 PRIEDAS – Teisėjų darbo krūvis	99
3 PRIEDAS – Elektroninės bylos	104

VADOVO ŽODIS

GERBIAMI SKAITYTOJAI,

Jūsų rankose – apžvelgiami 2016-ųjų metų teismų darbai, už kuriuos esame dėkingi visiems teisėjams ir teismų sistemos darbuotojams – žmonėms, su kuriais kasdien dirbame ir kuriais didžiuojamės.

Džiaugiamės mūsų teisėjų ir teismų darbuotojų profesionalumu: vien praėjusiais metais kolegos buvo įvertinti už nuopelnus valstybei, vidaus reikalų sistemai ir teisingumui, už indėlį puoselėjant vaiko, šeimos gerovę.

Tačiau ko mes visi kasdien teismuose siekiame savo darbu?

Kiekvieną savo darbo minutę posėdžiuose klausydami skaudžių nukentėjusiųjų istorijų ar teisingo atsakymo ieškodami įstatymuose, mes stengiamės būti tais, kurių teisingo sprendimo tikisi šalies gyventojai, tais, kuriais jie galėtų pasitikėti. Puikiai suprantame, kad kiekvienas nori būti išgirstas, suprastas, nori sulaukti teisingo sprendimo, paremto ne tik įstatymo raide, bet ir objektyviu, sąžiningu aplinkybių vertinimu, visuotinai pripažįstamomis moralinėmis vertybėmis.

Mūsų misija – vykdyti teisingumą – tai ne tik per metus išspręsti trečdalį milijono bylų, bet ir būti atsakingiems valstybei ir kiekvienam iš Jūsų, besikreipiančiam į teismą.

Praėjusiais metais gavome daugiau kaip 315 tūkst. bylų, kuriose ginamos pamatinės visuomenės ir teisingumo vertybės, kuriose sprendžiami komerciniai, civiliniai, šeimos nesutarimai ar ginčai tarp valstybės ir jos piliečių.

Bylų apimtys didelės: nors 2016 m. gauta 4 proc. mažiau bylų nei 2015 m., tačiau teisėjų darbo krūvis vis dar išlieka vienas didžiausių Europoje. Tendencijos rodo, kad nors ir skatinama konfliktus spręsti taikiai – teisminės mediacijos populiarumas per metus išaugo net 2,5 karto – ginčus spręsti vis tiek dažniau nusprendžiama teisme.

Sutelkusi visus vidinius resursus teismų bendruomenė sumažino metinius neišnagrinėtų bylų likučius, ilgiau kaip vienus metus užsitęsusių bylų skaičių. Teigiami pokyčiai, žinoma, džiugina, tačiau suprantame ir laukiančius iššūkius: sutrumpinti kai kurių kategorijų bylų nagrinėjimo trukmę, sumažinti skundžiamų sprendimų skaičių, didinti sprendimų aiškumą.

Mes stengiamės dėl kiekvieno teismo lankytojo: vien praeitais metais išleidome per 30 000 informacinių lankstinukų, naudodamiesi tarptautine parama teismuose įdiegėme šimtus saugos priemonių, važiuojame posėdžių vesti ten, kur patogiau proceso dalyviams, suorganizavome triskart daugiau nuotolinių teismo posėdžių nei prieš metus, siekdami geriau suprasti žmones mokėmės psichologijos pagrindų, pagalbos nukentėjusiesiems ir liudytojams, pateikėme daugiau kaip 800 rašytinių ir žodinių teisėjų komentarų žiniasklaidai, o teismo savanorių pagalbos sulaukė net 600 teismų lankytojų.

Didžiausias mūsų tikslas – skaidrus ir efektyvus teismo procesas, aiškus, pagrįstas ir kiekvienam suprantamas teismo sprendimas. Kiekvienas tvirtas sprendimas, kiekvienas nuoširdus ir žmogui suprantamas jo paaiškinimas – tai kelias į pasitikėjimą mūsų bendruomene, valdžia ir visa valstybe.

Mes jau parodėme, kad galime daug, ir tikime, kad ateinantys metai parodys – galime dar daugiau!

RIMVYDAS NORKUS

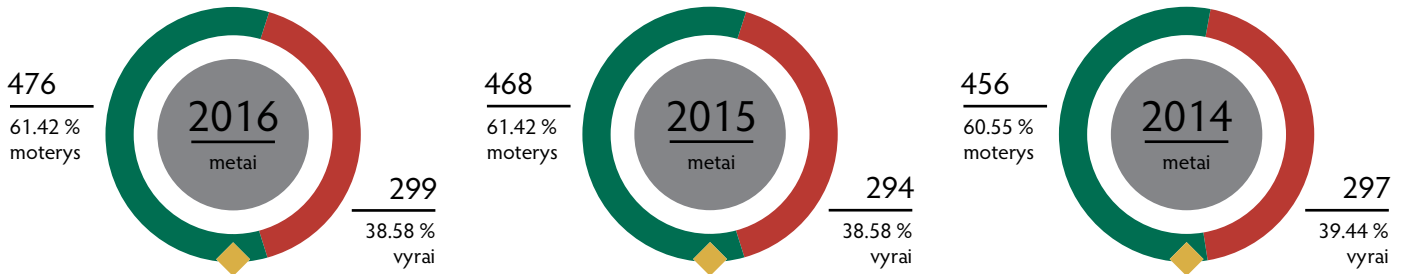
TEISĖJŲ TARYBOS PIRMININKAS, LIETUVOS AUKŠČIAUSIOJO TEISMO PIRMININKAS

TEISĒJŪ KORPUSAS

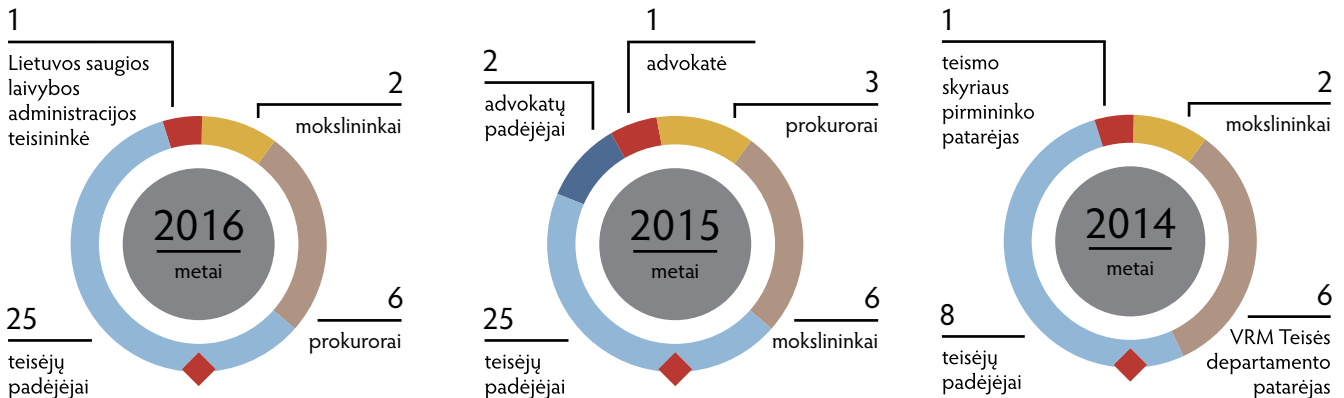
2016 m. teismuose dirbo 775 teisėjai (2015 m. – 762, 2014 m. – 753), iš jų: 482 apylinkių teismuose, 159 – apygardų teismuose, 48 – apygardų administraciniuose teismuose, 33 – Lietuvos apeliaciniame teisme, 18 – Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme, 35 – Lietuvos Aukščiausiajame Teisme.

Didžiausiame Lietuvoje Vilniaus miesto apylinkės teisme dirbo 105 teisėjai, mažiausiame – Skuodo rajono apylinkės teisme – 2 teisėjai.

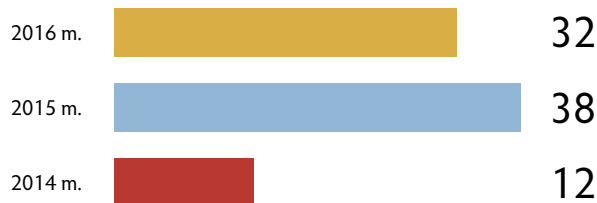
LIETUVOS TEISMUOSE DIRBO:

NAUJAI PASKIRTI TEISĖJAI

NAUJAI PASKIRTŲ TEISĖJŲ SKAIČIUS

TEISĖJŲ KORPUSAS JAUNĖJA

PERNAI 5 TEISĖJAI PASKIRTI TEISMŲ PIRMININKAIS:

- V. Svirplienė – Panevėžio miesto apylinkės teismo pirmininke;
- A. Valantinas – Lietuvos apeliacinio teismo pirmininku;
- D. Kantaravičius – Kauno apylinkės teismo pirmininku;
- N. Meilutis – Kauno apygardos teismo pirmininku;
- S. Bliudskis – Klaipėdos miesto apylinkės teismo pirmininku.

ATLEISTI TEISĖJAI

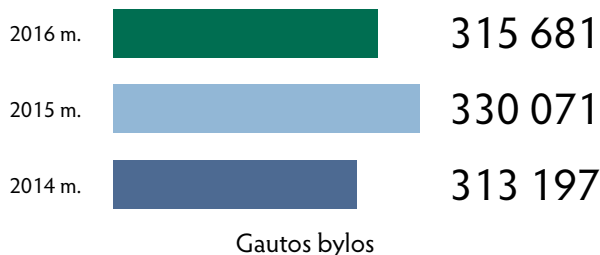
Palyginus su dvejais pastaraisiais metais, 2016 m. iš pareigų atleista mažiausiai – 19 – teisėjų (2015 m. – 29, 2014 m. – 27). 11 teisėjų atleisti pasibaigus įgaliojimų laikui ar sulaukus įstatyme nustatyto pensinio amžiaus. 4 teisėjai iš pareigų pasitraukė savo noru, 2 – už teisėjo vardą žeminantį poelgį, 2 – išrinkus į kitas pareigas.

BYLŲ NAGRINĖJIMO TEISMUOSE TENDENCIJOS

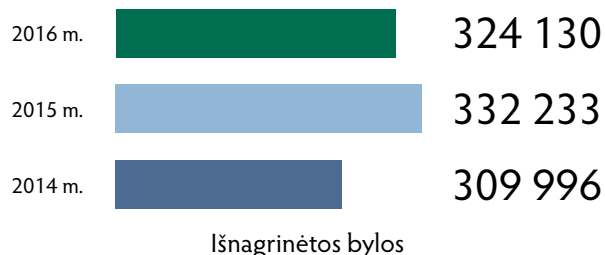
Gautos ir išnagrinėtos bylos

**2016 M. LIETUVOS APYLINKIŲ, APYGARDŲ (I INSTANCIJA) IR
APYGARDŲ ADMINISTRACINIUIOSE TEISMUOSE:**

**LYGINANT SU 2015 M., GAUTŲ BYLŲ
SUMAŽĖJO 4,36 %,
SU 2014 M. – PADIDĖJO 0,8 %**

**LYGINANT SU 2015 M., IŠNAGRINĖTŲ
BYLŲ SUMAŽĖJO 2,44 %,
SU 2014 M. – PADIDĖJO 4,56 %**

**2016 M. BYLŲ LIKUTIS BUVO 17 %
MAŽESNIS NEI 2015 M. IR
19 % MAŽESNIS NEI 2014 M.**

**GAUTŲ IR IŠNAGRINĖTŲ BYLŲ
PROCENTINĖ IŠRAIŠKA
2014–2016 M.**

Kasmet didėjantis gaunamų bylų kiekis turėjo įtakos bylų likučio metų pabaigoje didėjimui. Teismai, matydami būtinybę mažinti tokių bylų kiekį ir spartinti bylų nagrinėjimą, siekė efektyvinti teismų veiklą kartu užtikrinant tinkamą teismo procesą. Tą rodo pastaraisiais metais gautų ir išnagrinėtų bylų santykio didėjimas pirmosios instancijos teismuose: 2016 m. I instancijos teismuose šis santykis buvo 102,68, 2015 m. – 100,66, 2014 m. – 98,98. Itin reikšmingas tokio santykio pokytis apygardų administraciniuose teismuose: 2016 m. – 144,40, 2015 m. – 99,72, 2014 m. – 89,43, kuris susijęs su gautų ir užsitęsusių bylų skaičiaus pokyčiais pastaraisiais metais.

2016 m. bendras išnagrinėtų civilinių bylų skaičius **1,36 %** ↓ lyginant su 2015 m., tačiau lyginant su 2014 m. bendras išnagrinėtų bylų skaičius ↑ **4,37 %**.

APYLINKIŲ IR APYGARDŲ TEISMUOSE (I INSTANCIJA)

Gautos civilinės bylos

Išnagrinėtos civilinės bylos

APYLINKIŲ TEISMUOSE IŠNAGRINĖTOS CIVILINĖS BYLOS

APYGARDŲ TEISMUOSE IŠNAGRINĖTOS CIVILINĖS BYLOS

APYLINKIŲ IR APYGARDŲ (I INSTANCIJA) TEISMUOSE NUTRAUKTOS CIVILINĖS BYLOS TEISMAMS PATVIRTINUS TAIKOS SUTARTĮ

2016 M. PABAIGOJE APYLINKIŲ IR APYGARDŲ (I INSTANCIJA) TEISMUOSE NEIŠNAGRINĖTŲ CIVILINIŲ BYLŲ LIKUTIS

DĖL TEISMO ĮSAKYO IŠDAVIMO IŠNAGRINĖTOS CIVILINĖS BYLOS (BYLŲ SKAIČIUS IR PROCENTINĖ DALIS)

2016 m.	40.67 %	83 789
2015 m.	44.5 %	92 758
2014 m.	42.5 %	83 703

Palyginti su 2015 m., šių bylų skaičius sumažėjo, todėl mažesnis ir bendras išnagrinėtų civilinių bylų skaičius. Šių bylų dėl teismo įsakymo išdavimo sumažėjimą galėjo lemti ir bendras skolininkų fizinių asmenų sumažėjimas. Pagal Kredito biuro „Creditinfo“ 2016 m. pateiktus duomenis, 2017 m. sausio 1 d. skolininkų fizinių asmenų buvo 252 479; 2016 m. sausio 1 d. – 263 882; 2015 m. sausio 1 d. – 272 380. Nuo 2015 m. iki 2017 m. skolininkų fizinių asmenų skaičius sumažėjo 7,31 %.

2016 M. DAŽNIAUSIAI NAGRINĖTOS CIVILINĖS GINČO BYLOS DĖL:

- **PRIEVOLIŲ** (dėl paskolų grąžinimo, pirkimo-pardavimo įsipareigojimų ir kt.) – 87 432 bylos (2015 m. – 84 687, 2014 m. – 84 818);
- **ŠEIMOS TEISINIŲ SANTYKIŲ** (dėl santuokos nutraukimo, išlaikymo vaikams priteisimo ir kt.) – 18 600 bylų (2015 m. – 20 197, 2014 m. – 21 034). Iš jų dėl santuokos nutraukimo išnagrinėta 10 220 bylų (2015 m. – 10 617, 2014 m. – 11 151), dėl santuokos nutraukimo abiejų sutuoktinių bendru sutikimu išnagrinėtos 7 565 bylos (2015 m. – 7 850, 2014 m. – 8 029);
- **JURIDINIŲ ASMENŲ** (dėl bankroto, valdančių organų sprendimų teisėtumo ir kt.) – 4 324 bylos (2015 m. – 4 084, 2014 m. – 4 359);
- **DAIKTINIŲ TEISINIŲ SANTYKIŲ** (dėl nuosavybės teisės gynimo, hipotekos ir kt.) – 3 182 bylos (2015 m. – 4 190, 2014 m. – 4 347);
- **DARBO TEISINIŲ SANTYKIŲ** – 1 076 bylos (2015 m. – 1 008, 2014 m. – 1 180). Iš jų bylos, susijusios su darbo užmokesčiu ir kitomis išmokomis – 410 (2015 m. – 389, 2014 m. – 579); su darbo sutarties pasibaigimu bei nutraukimu 264 (2015 m. – 274, 2014 m. – 355); bylos dėl materialinės atsakomybės – 156 (2015 m. – 152, 2014 m. – 182).

BAUDŽIAMOSIOS BYLOS

Apylinkių ir apygardų teismuose (I instancija) 2016 m., palyginti su 2015 m., išnagrinėtų baudžiamųjų bylų skaičius 9,75 %, palyginti su 2014 m., – 21,03 %.

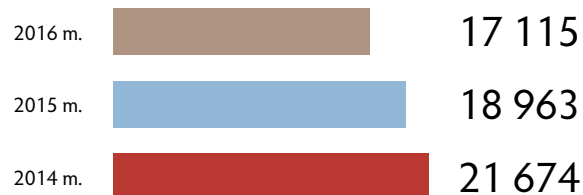

Tą galėjo lemti nusikalstamumo Lietuvos Respublikoje mažėjimo tendencijos – remiantis Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos skelbiamais duomenimis, 2016 m. Lietuvos Respublikoje užfiksuotos 54 975 nusikalstamos veikos (2015 m. – 72 343, 2014 m. – 82 872).

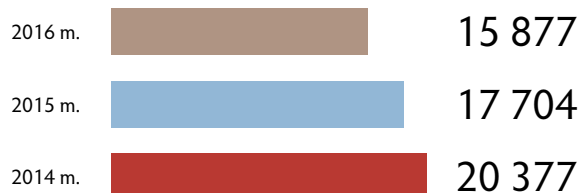
APYLINKIŲ IR APYGARDŲ TEISMUOSE (I INSTANCIJA) GAUTOS BYLOS

APYLINKIŲ IR APYGARDŲ TEISMUOSE (I INSTANCIJA) IŠNAGRINĖTOS BYLOS

APYLINKIŲ TEISMUOSE IŠNAGRINĖTOS BYLOS

APYGARDŲ TEISMUOSE IŠNAGRINĖTOS BYLOS

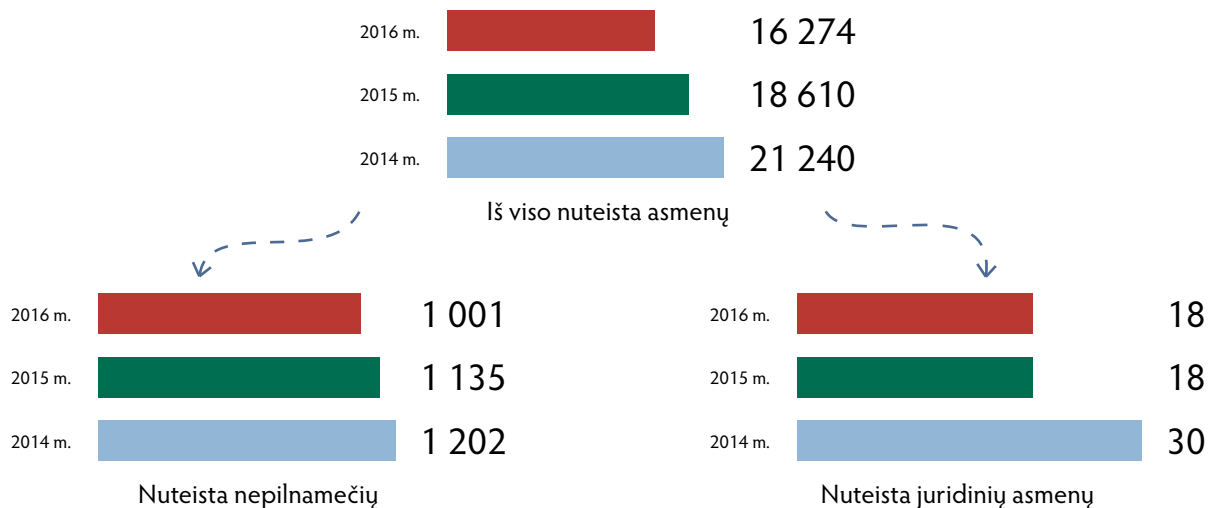
APYLINKIŲ IR APYGARDŲ TEISMUOSE (I INSTANCIJA) NEIŠNAGRINĖTŲ BAUDŽIAMŲJŲ BYLŲ LIKUTIS

2016 M. DAŽNIAUSIAI NAGRINĖTOS BAUDŽIAMOSIOS BYLOS DĖL:

- **NUSIKALTIMŲ ŽMOGAUS SVEIKATAI** – 5 735 bylos (2015 m. – 5 662, 2014 m. – 5 848); iš jų dėl smurto artimoje aplinkoje – 1 076 bylos;
- **NUSIKALTIMŲ IR BAUDŽIAMŲJŲ NUSIŽENGIMŲ VIEŠAJAI TVARKAI** (visuomenės rimties ir tvarkos pažeidimai necenzūriniais žodžiais ar nepadoriu elgesiu ir kt.) – 1 318 bylų (2015 m. – 1 659, 2014 m. – 1 899);
- **NUSIKALTIMŲ IR BAUDŽIAMŲJŲ NUSIŽENGIMŲ, SUSIJUSIŲ SU DISPONAVIMU NARKOTINĖMIS AR PSICHOTROPINĖMIS, NUODINGOMIS AR STIPRIAUSIAI VEIKIANČIOMIS MEDŽIAGOMIS** – 1 163 bylos (2015 m. – 1 292, 2014 m. – 1 256);
- **NUSIKALTIMŲ IR BAUDŽIAMŲJŲ NUSIŽENGIMŲ FINANSŲ SISTEMAI** – 879 bylos (2015 m. – 1 076, 2014 m. – 1 172);
- **NUSIKALTIMŲ IR BAUDŽIAMŲJŲ NUSIŽENGIMŲ NUOSAVYBEI, TURBINĖMS TEISĖMS IR TURTINIAMS INTERESAMS** (vagystės ir kt.) – 4 987 bylos (2015 m. – 5 873, 2014 m. – 7 576). 2016 m. šių bylų buvo **15 %** mažiau nei 2015 m. ir **34 %** daugiau nei 2014 m. Tą galėjo lemti 2015 m. sausio 1 d. įsigalioję Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso pakeitimai dėl nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų nuosavybei, turbinėms teisėms ir turtiniam interesams, dėl kurių buvo padidinta turto, kuris yra nusikaltimo objektas, vertė, nuo kurios taikoma baudžiamoji atsakomybė;
- **VALSTYBĖS TARNYBAI IR VIEŠIESIEMS INTERESAMS** – 572 bylos (2015 m. – 902, 2014 m. – 1 075). 2016 m. šių bylų buvo 58 % mažiau nei 2015 m. ir 88 % mažiau nei 2014 m.
- **DĖL NUSIKALTIMŲ IR BAUDŽIAMŲJŲ NUSIŽENGIMŲ TRANSPORTO EISMO SAUGUMUI** – 460 bylų (2015 m. – 492, 2014 m. – 520). 2016 m. šių bylų buvo 7 % mažiau nei 2015 m. ir 13 % mažiau nei 2014 m. Iš jų vairuojant transporto priemonę apsvaigus nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų:
  - kai buvo nesunkiai sutrikdyta kito žmogaus sveikata arba nukentėjusiam asmeniui padaryta didelė turtinė žala, – 40 bylų (2015 m. – 73, 2014 m. – 71);
  - kai buvo sunkiai sutrikdyta kito žmogaus sveikata, – 13 bylų (2015 m. – 23, 2014 m. – 17);
  - kai žuvo žmogus, – 30 bylų (2015 m. – 28, 2014 m. – 27).

NUTEISTI ASMENYS

DAUGIAUSIA NEPILNAMEČIŲ
NUTEISTA
UŽ VAGYSTES
48 %

UŽ SMURTINIUS NUSIKALTIMUS
I INSTANCIJOS TEISMUOSE
2016 M. NUTEISTA 5 260 ASMENŲ,
2015 M. – 5 427, 2014 M. – 5 570

IŠTEISINTI FIZINIAI IR JURIDINIAI ASMENYS

2016 m. išteisinti 552 asmenys (2015 m. – 736, 2014 m. – 777), iš jų 11 juridinių asmenų (2015 m. – 13, 2014 m. – 6). Atleisti nuo baudmės 5 nuteistieji (2015 m. – 9, 2014 m. – 11).

PRIVERČIAMOSIOS MEDICINOS PRIEMONĖS BUVO TAIKYTOS 212 ASMENŲ
(2015 M. – 238, 2014 M. – 246)

DAŽNIAUSIAI TEISMŲ SKIRTOS BAUSMĖS:

TERMINUOTAS LAISVĖS ATĖMIMAS – 5 029 ASMENIMS (2015 M. – 5 286, 2014 M. – 6 209);

BAUDA – 3 904 ASMENIMS (2015 M. – 5 060, 2014 M. – 5 926);

LAISVĖS APRIBOJIMAS – 4 135 ASMENIMS (2015 M. – 4 487, 2014 M. – 5 167);

AREŠTAS – 1 849 ASMENIMS (2015 M. – 1 973, 2014 M. – 2 484);

VIEŠIEJI DARBAI – 1 163 ASMENIMS (2015 M. – 1 287, 2014 M. – 1 595).

BAUSMĒS VYKDYMO ATIDĒJIMAS

Atvejy, kai teismo nuosprendžiu nuteistajam skiriama laisvės atėmimo bausmė ir atidedamas jos vykdymas, daugėja.

BAUSMĒS VYKDYMAS I INSTANCIJOS TEISMUOSE ATIDĒTAS (ASMENŲ SKAIČIUS)

BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE ATLEISTA NUO ATSAKOMYBĒS PAGAL LAIDAVIMĄ

LYGTINIS PALEIDIMAS

Teismai kasmet sulaukia vis mažiau probacijos tarnybos teikimų* – pastaruoju metu patenkinama tik apie **40 %** tokių prašymų.

TEISMUOSE IŠNAGRINĖTA PROBACIJOS TARNYBOS TEIKIMŲ

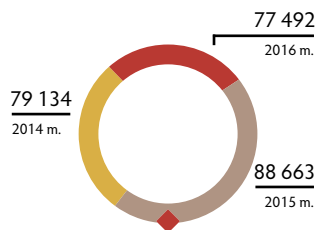
VISIŠKAI AR IŠ DALIES PATENKINTI

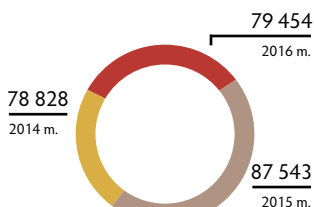
* Kadangi nėra galimybės gauti tikslių duomenų, kiek teismuose buvo išnagrinėta bylų dėl nuteistų asmenų lygtinio paleidimo iš laisvės atėmimo vietos. Į nurodytą bylų kiekį patenka ne tik bylos dėl nuteistų asmenų lygtinio paleidimo iš laisvės atėmimo vietos (didžioji dalis), bet ir dalis bylų dėl lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos panaikinimo, neatliktos laisvės atėmimo bausmės dalies pakeitimo švelnesne bausme ir pan.

ADMINISTRACINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ BYLOS

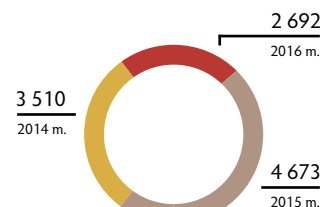
2016 M. GAUTŲ IR IŠNAGRINĖTŲ ADMINISTRACINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ BYLŲ SKAIČIUS SUMAŽĖJO. 2016 m., palyginti su 2015 m., išnagrinėtų administracinių teisės pažeidimų bylų skaičius apylinkių teismuose sumažėjo 9,24 %, palyginti su 2014 m., – padidėjo 0,79 %.

Apylinkių teismuose gautos administracinių teisės pažeidimų bylos

Apylinkių teismuose išnagrinėtos administracinių teisės pažeidimų bylos

Apylinkių teismuose neišnagrinėtų administracinių teisės pažeidimų bylų likutis

2016 M. DAŽNIAUSIAI NAGRINĖTOS BYLOS:

- **TRANSPORTO, KELIŲ ŪKIO IR RYŠIŲ SRITYJE** – 23 735 bylos (2015 m. – 24 859, 2014 m. – 23 634), iš kurių:
  - transporto priemonių vairavimas, esant vairuotojams neblaiviems arba apsvaigusiems nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų, – 6 324 bylos (2015 m. – 7 143, 2014 m. – 7 614);
  - transporto priemonių vairavimas neblaivių ar apsvaigusių nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų asmenų, neturinčių teisės vairuoti, – 2 259 bylos (2015 m. – 2 525, 2014 m. – 2 180);
  - pakartotinis transporto priemonių vairavimas neblaivių arba apsvaigusių nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vairuotojų – 1 757 bylos (2015 m. – 1 748, 2014 m. – 1 589);
- **KĖSINIMASIS Į NUOSAVYBĘ** – 21 338 bylos (2015 m. – 19 325, 2014 m. – 14 686). Šios kategorijos bylų išaugimą galėjo lemti 2015 m. sausio 1 d. įsigalioję Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso pakeitimai dėl nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų nuosavybei, turtinėms teisėms ir turciniams interesams.
- **KĖSINIMASIS Į VIEŠĄJĄ TVARKĄ** (neblaivaus asmens pasirodymas viešojoje vietoje, nedidelis chuliganizmas ir kt.) – 19 792 bylos (2015 m. – 25 282, 2014 m. – 25 138). Pernai tokių bylų išnagrinėta 28 % mažiau nei 2015 m. ir 27 % mažiau nei 2014 m.;
- **KĖSINIMASIS Į NUSTATYTĄ VALDYMO TVARKĄ** (pasipriešinimas policijos pareigūnams ir kt.) – 6 935 bylos (2015 m. – 7 161, 2014 m. – 6 609);
- **DARBO IR GYVENTOJŲ SVEIKATOS APSAUGOS SRITYJE** – 3 665 bylos (2015 m. – 4 570, 2014 m. – 3 114).

ADMINISTRACINĖS BYLOS

2016 m., palyginti su 2015 m., apygardų administraciniuose teismuose išnagrinėtų administracinių bylų skaičius 27,64 %, palyginti su 2014 m., – 68,77 %.

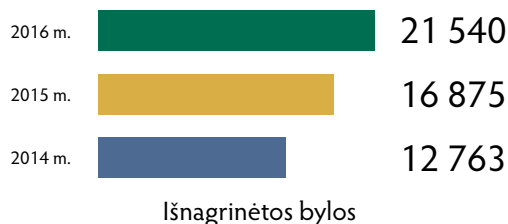
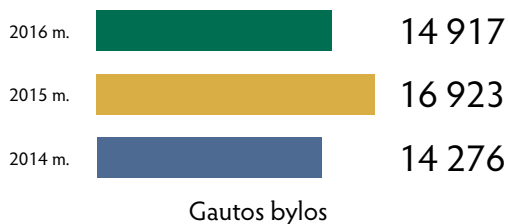

2016 M. DAŽNIAUSIAI NAGRINĖTOS ADMINISTRACINĖS BYLOS DĖL:

- **MOKESTINIŲ GINČŲ IR RINKLIAVŲ NESUMOKĖJIMO** – 6 072 bylos (2015 m. – 5 268, 2014 m. – 4 077);
- **VALSTYBĖS TARNYBOS TEISINIŲ SANTYKIŲ** – 6 012 bylų (2015 m. – 857, 2014 m. – 1 846);
- **CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS UŽ ŽALĄ, ATSIKADUSIĄ DĖL VALDŽIOS INSTITUCIJŲ NETEISĖTŲ VEIKSMŲ**, – 4 762 bylos (2015 m. – 4 752, 2014 m. – 2 001);
- **IKITEISMINIO TYRIMO, BAUSMIŲ VYKDYMO IR KARDOMOJO SUĖMIMO INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ PAREIGŪNŲ VEIKSMŲ IR SPRENDIMŲ VIEŠOJO AR VIDAUS ADMINISTRAVIMO** – 1 357 bylos (2015 m. – 1 867, 2014 m. – 621);
- **SVEIKATOS IR SOCIALINĖS APSAUGOS** – 788 bylos (2015 m. – 2 384, 2014 m. – 1 623).

LYGINANT SU 2015 M., PERNAI SUMAŽĖJO GAUTŲ ADMINISTRACINIŲ BYLŲ SKAIČIUS, tačiau **ŽENKLIAI IŠAUGO IŠNAGRINĖTŲ BYLŲ SKAIČIUS** – palyginti su 2015 m., **PADIDĖJO 27,64 %**, palyginti su 2014 m., – 68,77 %. Dėl šios priežasties ženkliai sumažėjo neišnagrinėtų administracinių bylų likutis. Tokiam išnagrinėjamų bylų skaičiaus padidėjimui turėjo įtakos tam tikrų kategorijų administracinių bylų nagrinėjimo atnaujinimas, priėmus Konstitucinio Teismo sprendimus (pavyzdžiui, bylos dėl neišmokėtos darbo užmokesčio dalies priteisimo valstybės tarnyboje, bylos dėl neišmokėtos valstybinės pensijos dalies).

APYGARDŲ ADMINISTRACINIŲ TEISMŲ ADMINISTRACINĖS BYLOS

TEISMO SPRENDIMŲ STABILUMAS

CIVILINĖSE BYLOSE IŠNAGRINĖTA 5 485 skundai dėl teismų priimtų sprendimų, iš jų 1 964 atvejais teismo sprendimas buvo pakeistas arba panaikintas – tai sudaro apie 35,81 % apskųstų civilinių bylų ir apie 0,95 % visų išnagrinėtų civilinių bylų.

BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE IŠNAGRINĖTA 2 698 skundai dėl teismo priimtų sprendimų, iš jų 1 050 atvejų teismo sprendimas buvo pakeistas arba panaikintas – tai sudaro apie 38,92 % apskųstų baudžiamųjų bylų ir apie 6,13 % visų išnagrinėtų baudžiamųjų bylų.

ADMINISTRACINĖSE BYLOSE IŠNAGRINĖTA 2 700 skundų dėl teismo priimtų sprendimų, iš jų 878 atvejais teismo sprendimas buvo pakeistas arba panaikintas – tai sudaro apie 32,52 % apskųstų administracinių bylų ir apie 4,01 % visų išnagrinėtų administracinių bylų.

ADMINISTRACINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ BYLOSE IŠNAGRINĖTA 3 726 skundai dėl teismo priimtų sprendimų, iš jų 1 256 atvejais teismo sprendimas buvo pakeistas arba panaikintas – tai sudaro apie 33,71 % apskųstų administracinių teisės pažeidimų bylų ir apie 1,58 % visų išnagrinėtų administracinių teisės pažeidimų bylų.

VIDUTINIŠKAI 2016 M. IŠNAGRINĖTA SKUNDŲ DĖL 4,51 % VISŲ LIETUVOS TEISMUOSE PRIIMTŲ SPRENDIMŲ IR TIK 1,59 % TEISMŲ SPRENDIMŲ BUVO PAKEISTI ARBA PANAIKINTI

Vidutiniškai 2016 m. išnagrinėta skundų dėl 4,51 % visų Lietuvos teismuose priimtų sprendimų ir 1,59 % teismų sprendimų buvo pakeisti arba panaikinti.

Vidutiniškai 2015 m. išnagrinėta skundų dėl 4,74 % visų Lietuvos teismuose priimtų sprendimų ir 1,7 % teismų sprendimų buvo pakeisti arba panaikinti.

Vidutiniškai 2014 m. išnagrinėta skundų dėl 5,21 % visų Lietuvos teismuose priimtų sprendimų ir 1,79 % teismų sprendimų buvo pakeisti arba panaikinti.

BYLŲ NAGRINĖJIMO TEISMUOSE TENDENCIJOS

Bylų nagrinėjimo greitis

BYLŲ NAGRINĖJIMO TEISMUOSE TRUKMĖ YRA LAIKOTARPIS NUO INICIJUOJANČIO BYLĄ
PROCESINIO ŠALIES DOKUMENTO PATEIKIMO TEISMUI IKI
BAIGIAMOJO TEISMO PROCESINIO SPRENDIMO PRIĖMIMO, PER KURĮ TEISME YRA
IŠNAGRINĖJAMA KONKRETI BYLA

BYLŲ NAGRINĖJIMO TEISMUOSE TRUKMEI ARBA GREIČIUI ĮTAKOS TURI TEISME GAUNAMŲ
NAUJŲ BYLŲ IR DIRBANČIŲ TEISĖJŲ, KURIE ŠIAS BYLAS NAGRINĖJA, SKAIČIUS
(TEISĖJO DĀRBO KRŪVIS), BYLOS RŪŠIS AR JOS TIPAS BEI SUDĖTINGUMAS,
ĮSTATYMUOSE NURODYTI ATVEJAI, KAI BYLOS NAGRINĖJIMAS TURI BŪTI ATIDEDAMAS
(PVZ., PROCESO ŠALIES LIGA) ARBA STABDOMAS
(PVZ., KREIPIMASIS Į KONSTITUCINĮ TEISMĄ, TAIP PAT Į EUROPOS SĄJUNGOS
TEISINGUMO TEISMĄ DĖL PREJUDICINIO SPRENDIMO)

APYLINKIŲ IR APYGARDŲ TEISMUOSE 2016 M. PASTEBIMOS SKIRTINGOS PAGRINDINIŲ TIPŲ BYLŲ NAGRINĖJIMO TENDENCIJOS:

■ **CIVILINIŲ BYLŲ** nagrinėjimo trukmė apylinkių teismuose trumpėja, tuo tarpu apygardų teismuose civilinių bylų pirmąja instancija nagrinėjimo trukmė pailgėjo daugiau nei 11 savaičių.

Tam įtakos galėjo turėti 16 % (lyginant su 2015 m.) padidėjęs išnagrinėtų civilinių bylų dėl juridinių asmenų bankroto skaičius;

■ **BAUDŽIAMŲJŲ BYLŲ** nagrinėjimo trukmė apylinkių teismuose nepakito, apygardų teismuose pirmąja instancija bylų nagrinėjimo trukmė sutrumpėjo daugiau nei 7 savaitėmis;

■ **ADMINISTRACINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ BYLŲ** pirmąja instancija nagrinėjimo trukmė apylinkių teismuose beveik nepakito, apygardų teismuose – sutrumpėjo (lyginant su 2014 m., beveik 3 savaitėmis).

LIETUVOS AUKŠČIAUSIAJAME TEISME 2016 m. civilinių, baudžiamųjų ir administracinių teisės pažeidimų bylų nagrinėjimo trukmė sutrumpėjo: civilinių bylų – daugiau nei 1 mėnesiu, baudžiamųjų bylų – daugiau nei 2 savaitėmis, administracinių teisės pažeidimų bylų – daugiau nei 3 savaitėmis.

LIETUVOS APELIACINIAME TEISME trumpėja civilinių bylų nagrinėjimo trukmė, tačiau, kaip 2014 ir 2015 m., ilgėja baudžiamųjų bylų nagrinėjimo trukmė.

LIETUVOS VYRIAUSIAJAME ADMINISTRACINIAME TEISME administracinių bylų dėl sprendimų (apeliacine instancija) nagrinėjimo trukmė pailgėjo 9 savaitėmis, tačiau administracinių bylų dėl nutarčių (apeliacine instancija) nagrinėjimas šiek tiek pagreitėjo.

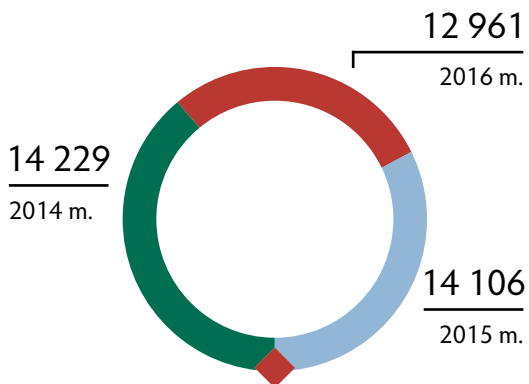
APYGARDŲ ADMINISTRACINIUOSE TEISMUOSE ADMINISTRACINIŲ BYLŲ NAGRINĖJIMAS,
LYGINANT SU 2014 M. IR 2015 M., ŽYMAI SULĖTĖJO – NUO 123 DIENŲ 2014 M. IR 144
DIENŲ 2015 M. IKI 342 DIENŲ 2016 M.

TOKIAM BYLŲ TERMINO PAILGĖJIMUI ĮTAKOS TURĖJO TAM TIKRŲ KATEGORIJŲ
ADMINISTRACINIŲ BYLŲ NAGRINĖJIMO ATNAUJINIMAS, PRIĖMUS KONSTITUCINIO
TEISMO SPRENDIMUS, PAVYZDŽIUI, BYLOS DĖL NEIŠMOKĖTOS
DARBO UŽMOKESČIO DALIES PRITEISIMO VALSTYBĖS TARNYBOJE,
BYLOS DĖL NEIŠMOKĖTOS VALSTYBINĖS PENSIJOS DALIES

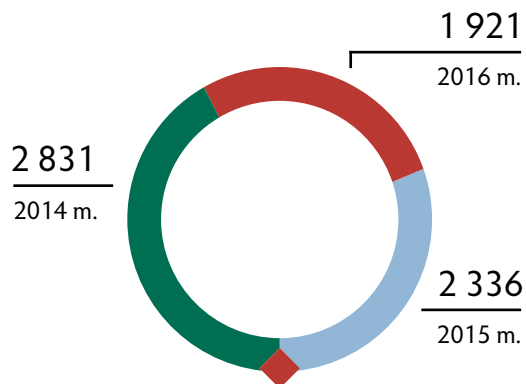
Atkreiptinas dėmesys, kad 2016 m., lyginant su 2015 m., šiuose teismuose išnagrinėta ketvirtadaliu daugiau bylų (4 665 bylomis), lyginant su 2014 m., – beveik dvigubai daugiau (apie 9 000 bylų).

Bylų, kurių nagrinėjimas apylinkių, apygardų (I instancija) ir apygardų administraciniuose teismuose truko ilgiau nei 6 mėnesius, 2016 m. buvo 24 133 (2015 m. – 21 145, 2014 m. – 20 715), t. y. 14,13 % daugiau nei 2015 m.

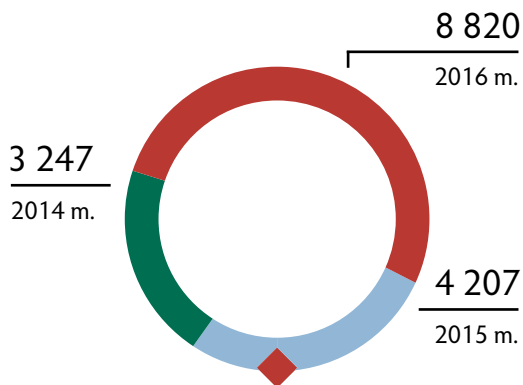
BYLOS, KURIŲ NAGRINĖJIMAS TRUKO ILGIAU NEI 6 MĖN.

Civilinės bylos

Baudžiamos bylos

Administracinės bylos

CIVILINĖS BYLOS

(Nagrinėtos pagal bendrąsias ginčo teisenos taisykles)

APYLINKIŲ TEISMUOSE vidutiniškai išnagrinėtos per **86** dienas (2015 m. – **96**, 2014 m. – **101**).
APYGARDŲ TEISMUOSE pirmąja instancija – per **334** dienas (2015 m. – **254**, 2014 m. – **253**).
APYGARDŲ TEISMUOSE apeliacine instancija dėl sprendimų – per **107** dienas (2015 m. – **152**, 2014 m. – **155**).
LIETUVOS APELIACINIAME TEISME – per **190** dienų (2015 m. – **191**, 2014 m. – **252**).
LIETUVOS AUKŠČIAUSIAJAME TEISME – per **169** dienas (2015 m. – **208**, 2014 m. – **182**).

BAUDŽIAMOSIOS BYLOS

(Nagrinėtos pagal bendrąsias proceso taisykles)

APYLINKIŲ TEISMUOSE vidutiniškai išnagrinėtos per **146** dienas (2015 m. – **146**, 2014 m. – **149**).
APYGARDŲ TEISMUOSE pirmąja instancija – per **260** dienų (2015 m. – **311**, 2014 m. – **312**).
APYGARDŲ TEISMUOSE apeliacine instancija – per **100** dienų (2015 m. – **107**, 2014 m. – **104**).
LIETUVOS APELIACINIAME TEISME – per **267** dienas (2015 m. – **256**, 2014 m. – **254**).
LIETUVOS AUKŠČIAUSIAJAME TEISME – per **134** dienas (2015 m. – **150**, 2014 m. – **132**).

ADMINISTRACINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ BYLOS

APYLINKIŲ TEISMUOSE PIRMAJĄ INSTANCIJĄ vidutiniškai išnagrinėtos per **19** dienų (2015 m. – **18**, 2014 m. – **18**).
APYLINKIŲ TEISMUOSE pagal skundus – per **28** dienas (2015 m. – **57**, 2014 m. – **52**).
APYGARDŲ TEISMUOSE APELIACINE INSTANCIJA – per **31** dieną (2015 m. – **33**, 2014 m. – **50**).
LIETUVOS AUKŠČIAUSIAJAME TEISME – per **110** dienų (2015 m. – **134**, 2014 m. – **147**).

ADMINISTRACINĖS BYLOS

APYGARDŲ ADMINISTRACINIUIOSE TEISMUOSE PIRMAJĄ INSTANCIJĄ vidutiniškai išnagrinėtos per **342** dienas (2015 m. – **145**, 2014 m. – **107**).
LIETUVOS VYRIAUSIAJAME ADMINISTRACINIAME TEISME APELIACINE INSTANCIJA DĖL SPRENDIMŲ – per **304** dienas (2015 m. – **241**, 2014 m. – **245**).
LIETUVOS VYRIAUSIAJAME ADMINISTRACINIAME TEISME APELIACINE INSTANCIJA DĖL NUTARČIŲ – per **72** dienas (2015 m. – **75**, 2014 m. – **79**).

DAUGIAU INFORMACIJOS ŽR.

1 PRIEDE

BYLŲ NAGRINĒJIMO TEISMUOSE TENDENCIJOS

Teisēju darbo krūvis

DARBO KRŪVIO SKAIČIAVIMAS

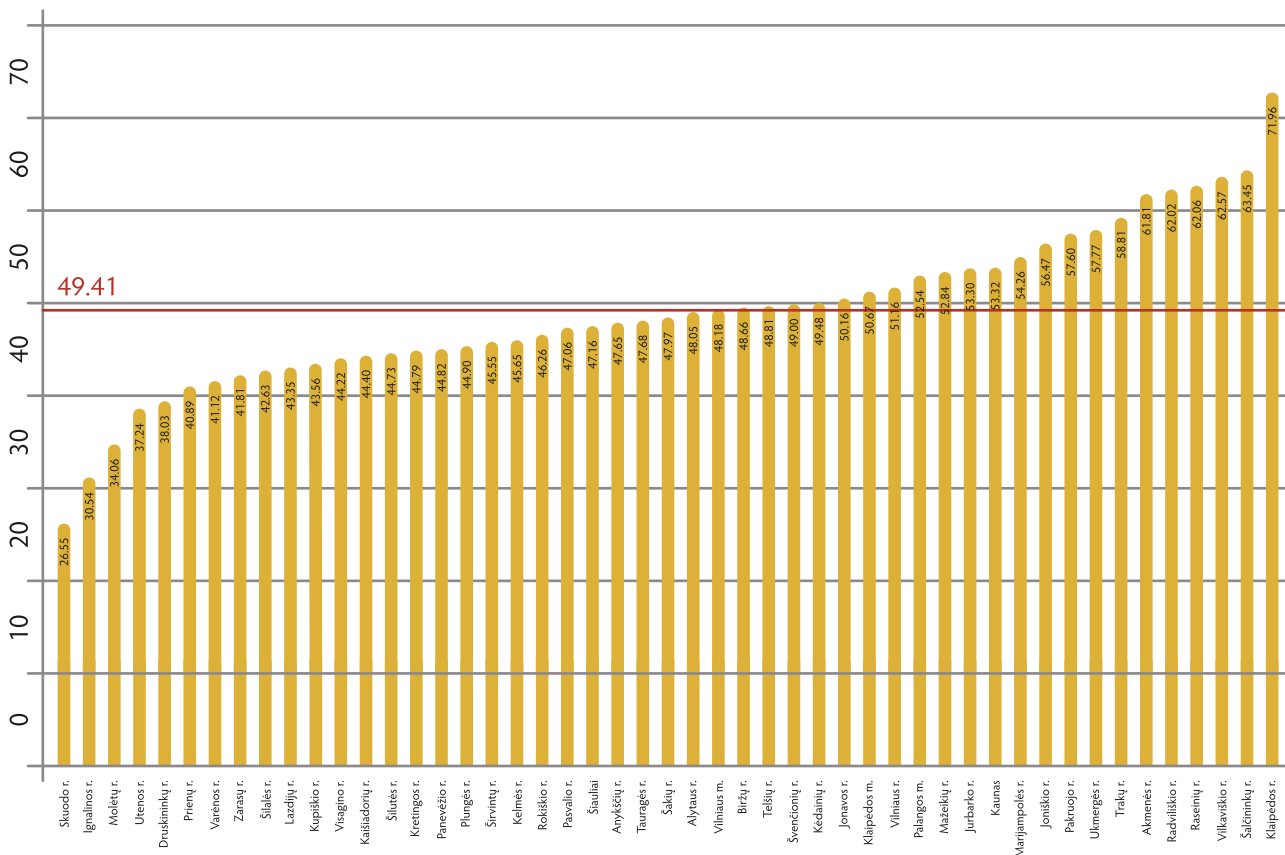
ŠIOJE ATASKAITOJE PATEIKIAMA 2016 M. TEISĖJŲ DARBO KRŪVIO STATISTIKA. NUO 2016 M. SAUSIO 1 D. APSKAIČIUOJANT TEISMŲ DARBO KRŪVĮ PRADĖTA NAUDOTI IŠ ESMĖS SKIRTINGA METODIKA NEI ANKSTESNIAIS METAIS, TODĖL 2016 M. RODIKLIAI NEGALI BŪTI LYGINAMI SU 2014–2015 M. RODIKLIAIS

IKI 2016 M. TEISMŲ DARBO KRŪVIS BUVO SKAIČIUOJAMAS VADOVAUJANTIS TEISMŲ VEIKLOS STATISTINIŲ RODIKLIŲ SKAIČIAVIMO METODIKA. PAGAL ŠIĄ METODIKĄ BUVO VERTINAMAS IŠNAGRINĖTŲ BYLŲ IR ATLIKTŲ KITŲ PROCESINIŲ VEIKSMŲ SKAIČIUS BEI BYLŲ IR PROCESINIŲ VEIKSMŲ SUDĖTINGUMAS (ATSIŽVELGIANT Į PAPILDOMUS BYLOS SUDĖTINGUMĄ APIBRĖŽIANČIUS POŽYMIUS – BYLOJE DALYVAUJANČIŲ ASMENŲ, PAREIŠTŲ REIKALAVIMŲ, BYLOS TOMŲ SKAIČIŲ IR KT.)

NUO 2016 M. SAUSIO 1 D. TEISMŲ DARBO KRŪVIS SKAIČIUOJAMAS VADOVAUJANTIS DARBO KRŪVIO SKAIČIAVIMO TEISMUOSE TVARKOS APRAŠU. PAGAL ŠĮ APRAŠĄ VERTINAMAS IŠNAGRINĖTŲ BYLŲ IR ATLIKTŲ KITŲ PROCESINIŲ VEIKSMŲ SKAIČIUS, BYLŲ IR PROCESINIŲ VEIKSMŲ SUDĖTINGUMAS PAGAL NUSTATYTĄ BYLŲ KATEGORIJŲ SUDĖTINGUMO KOEFICIENTŲ SĄRAŠĄ IR TEISĖJO VAIDMENĮ KIEKVIENOJE NAGRINĖJAMOJE BYLOJE, NEBEVERTINAMI KITI BYLOS SUDĖTINGUMĄ APIBRĖŽIANTYS POŽYMAI

2016 m. **APYLINKIŲ TEISMUOSE** vidutinis darbo krūvio rodiklis buvo 49,41. Pernai darbo krūvio skirtumai konkrečiuose teismuose, lyginant su bendru apylinkių teismų vidurkiu, kaip ir ankstesniais metais, liko gana dideli. Mažiausias darbo krūvio rodiklis 2016 m. buvo Skuodo rajono apylinkės teisme (26,55) – 46 % mažesnis nei bendras apylinkių teismų vidurkis. Tuo tarpu Klaipėdos rajono apylinkės teismo darbo krūvio rodiklis (71,96) – 45 % didesnis nei bendras apylinkių teismų vidurkis.

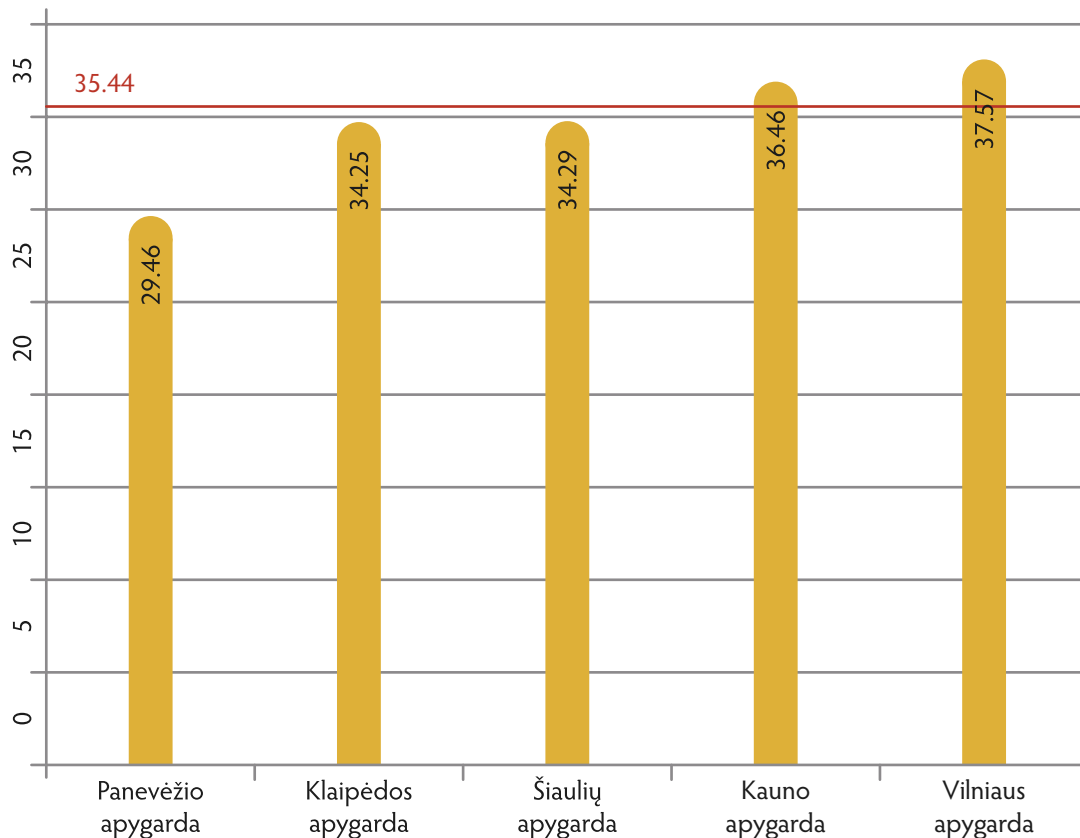
DARBO KRŪVIS APYLINKIŲ TEISMUOSE 2016 M.

 Darbo krūvis
 Darbo krūvio vidurkis

2016 m. **APYGARDŲ TEISMUOSE** nagrinėjant bylas pirmąja ir apeliacine instancija vidutinis darbo krūvio rodiklis buvo 35,44. Mažiausias darbo krūvio rodiklis 2016 m. buvo Panevėžio apygardos teisme (29,46) – 16,87 % mažesnis nei bendras apygardų teismų vidurkis. Tuo tarpu Vilniaus apygardos teismo darbo krūvio rodiklis (37,57) – 6,01 % didesnis nei bendras apygardų teismų vidurkis.

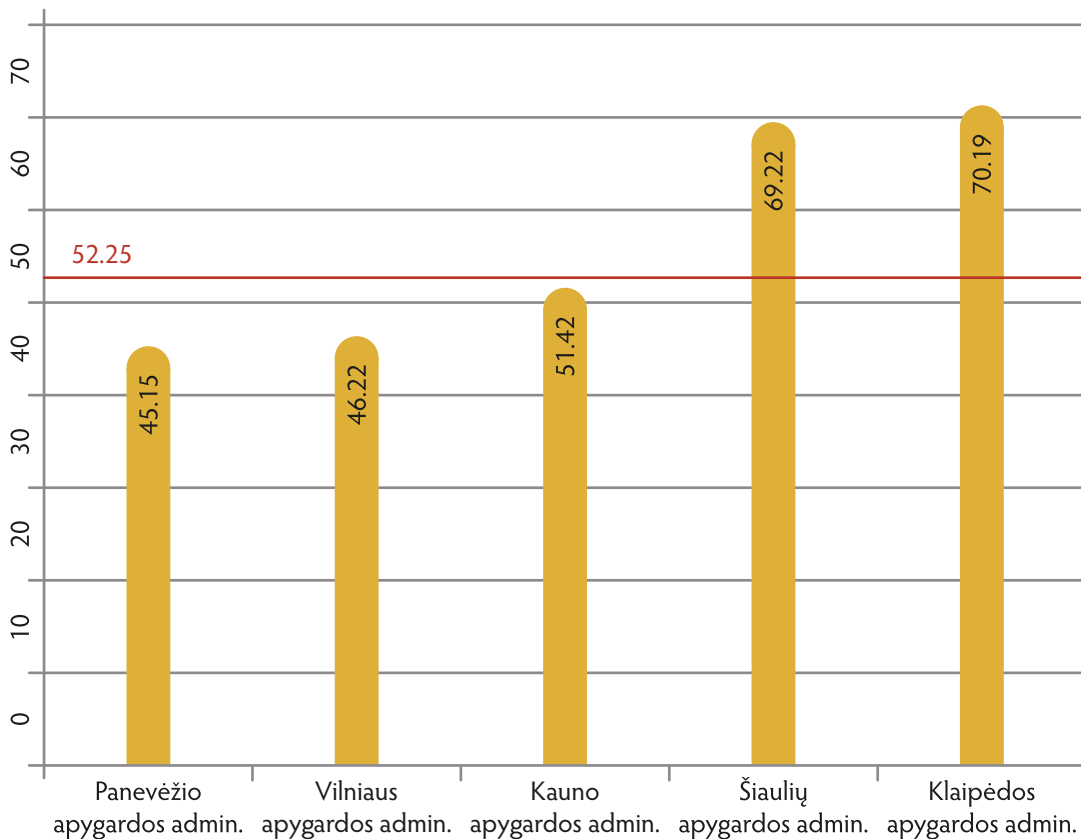
DARBO KRŪVIS APYGARDŲ TEISMUOSE 2016 M.

 Darbo krūvis
 Darbo krūvio vidurkis

2016 m. **APYGARDŲ ADMINISTRACINIUIOSE TEISMUOSE** vidutinis darbo krūvio rodiklis buvo 52,25. 2016 m. darbo krūvio rodiklių skirtumai tarp apygardų administracinių teismų išliko nemaži. Mažiausias darbo krūvio rodiklis 2016 m. buvo Panevėžio apygardos administraciniame teisme (45,15) – 14 % mažesnis nei bendras apygardų administracinių teismų vidurkis. Tuo tarpu Klaipėdos apygardos administracinio teismo darbo krūvio rodiklis (70,19) – 34 % didesnis nei bendras apygardų administracinių teismų vidurkis.

DARBO KRŪVIS APYGARDŲ ADMINISTRACINIUIOSE TEISMUOSE 2016 M.

 Darbo krūvis
 Darbo krūvio vidurkis

2016 M. VIDUTINIŠKAI PER METUS VIENAS TEISĖJAS IŠNAGRINĖJO:

APYLINKIŲ TEISMUOSE – 599 BYLAS (2015 M. – 626 BYLAS, 2014 M. – 592 BYLAS);

**APYGARDŲ TEISMUOSE (I INSTANCIJA IR APELIACINE INSTANCIJA) – 184 BYLAS
(2015 M. – 208 BYLAS, 2014 M. – 207 BYLAS);**

**APYGARDŲ ADMINISTRACINIUOSE TEISMUOSE – 449 BYLAS
(2015 M. – 352 BYLAS, 2014 M. – 266 BYLAS).**

2016 M. VIDUTINIŠKAI PER VIENĄ DARBO DIENĄ VIENAS TEISĖJAS IŠNAGRINĖJO*:

APYLINKIŲ TEISMUOSE – 2,38 BYLOS (2015 M. – 2,49, 2014 M. – 2,35);

**APYGARDŲ (I INSTANCIJA IR APELIACINE INSTANCIJA) – 0,73 BYLOS
(2015 M. – 0,82, 2014 M. – 0,82);**

**APYGARDŲ ADMINISTRACINIUOSE TEISMUOSE – 1,78 BYLOS
(2015 M. – 1,4, 2014 M. – 1,06).**

VIDUTINIŠKAI TEISMAI 2016 M. IŠNAGRINĖJO 1409 BYLAS PER DIENĄ

* Apygardų (I instancija ir apeliacine instancija) bei apygardų administraciniuose teismuose, bylų, tenkančių vienam teisėjui skaičius apskaičiuotas, neįskaitant teisėjų kolegijų nariams tenkančių bylų.

**DAUGIAU INFORMACIJOS ŽR.
2 PRIEDE**

BYLŲ NAGRINĖJIMO TEISMUOSE TENDENCIJOS

Bylos, kurių nagrinėjimas užsitęsė

2016 M., PALYGINTI SU 2015 M., PASTEBIMA VISŲ BYLŲ, KURIŲ NAGRINĖJIMAS UŽSITĖSĖ ILGIAU KAIP METUS, MAŽĖJIMO TENDENCIJA (išskyrus civilinių bylų, kurių skaičius dėl bylų sudėtingumo, didelės apimties, reikalavimų skaičiaus liko beveik nepakitęs).

BAUDŽIAMŲJŲ BYLŲ skaičius sumažėjo beveik per pusę (46 %), **ADMINISTRACINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ BYLŲ** – 160 % ir grįžo į 2014 m. lygį. Žymus šių bylų skaičiaus sumažėjimas susijęs su tuo, kad apylinkių ir apygardų teismai aktyviau ėmėsi įgyvendinti procesines priemones užsitęsusioms byloms šalinti ir šios priemonės buvo efektyvios.

ADMINISTRACINIŲ BYLŲ apygardų administraciniuose teismuose skaičius sumažėjo 95 %. Tam įtakos turėjo nemaža dalis išnagrinėtų bylų dėl valstybės tarnybos santykių, daugiausia susijusių su teisės aktų pakeitimais, kuriais buvo sumažinti valstybės tarnautojų atlyginimai, – būtent šios bylos sudarė absoliučią užsitęsusių bylų daugumą.

DAŽNIAUSIOS PRIEŽASTYS, DĖL KURIŲ UŽSITĖSĖ ADMINISTRACINIŲ BYLŲ NAGRINĖJIMAS:

- bylos sustabdytas, kol įsiteisės teismo nutarimas ar nutartis kitoje byloje, nagrinėjamoje administracine tvarka, – 67 % bylų;
- pateiktas patikslintas arba pakeistas skundas (prašymas) – 36 % bylų;
- atidėtas teismo sprendimo priėmimas ir paskelbimas – 29 % bylų.

PROCESINĖS SPARTESNIO BYLŲ NAGRINĖJIMO PRIEMONĖS TEISMUOSE

- **CIVILINĖSE BYLOSE** buvo siunčiami paklausimai kompetentingoms valstybės institucijoms (pvz., ikiteisminio tyrimo), ekspertizės įstaigoms dėl reikiamų veiksmų atlikimo eigos ir rezultatų, taip pat vykdomi periodiniai patikrinimai, ar sustabdytose bylose neišnyko jų sustabdymo pagrindai.
- **BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE** buvo skelbiama kaltinamojo paieška, skiriamos baudos už neatvykimą į teismo posėdį be pateisinamos priežasties, paskiriamas atvesdinimas, siunčiami paklausimai kompetentingoms Lietuvos ir užsienio institucijoms, ekspertizės įstaigoms, būsimų teismo posėdžių datos nustatomos suderinus su proceso dalyviais, kreipiamasi dėl Europos arešto orderio išdavimo, bylos sujungiamos į vieną ar, atvirkščiai, išskiriamos į kelias ir kt.

DAŽNIAUSIOS PRIEŽASTYS, TURĖJUSIOS ĮTAKOS BYLOS TRUKMEI:

PROCESO ŠALIES PRAŠYMAS ATIDĖTI BYLOS NAGRINĖJIMĄ (27 %);

PAPILDOMŲ ĮRODYMŲ RINKIMAS (28 %);

PROCESO ŠALIŲ AR JŲ ATSTOVŲ NEATVYKIMAS Į TEISMO POSĖDĮ (24 %);

BYLOS SUSTABDYMAS, KOL ĮSITEISĖS TEISMO SPRENDIMAS AR NUTARTIS KITOJE BYLOJE,
NAGRINĖJAMOJE CIVILINE TVARKA (17 %);

PATEIKTAS PATIKSLINTAS ARBA PAKEISTAS IEŠKINYS, PAKEISTAS KALTINIME
NURODYTOS VEIKOS KVALIFIKAVIMAS (15 %);

BYLOS SUSTABDYMAS, KOL BUS ATLIKTA EKSPERTIZĖ (14 %).

CIVILINĖS BYLOS, KURIŲ NAGRINĖJIMAS 2016 M. UŽSITĘSĖ ILGIAU KAIP METUS

Civilinės bylos apylinkių ir apygardų teismuose

PALYGINTI SU 2015 M., UŽSITĘSUSIŲ
CIVILINIŲ BYLŲ SKAIČIUS
IŠLIKO BEVEIK NEPAKITĘS
(PADIDĖJO 2 %)

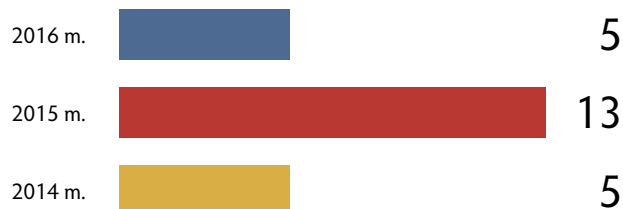
BAUDŽIAMOSIOS BYLOS, KURIŲ NAGRINĖJIMAS 2016 M. UŽSITĘSĖ ILGIAU KAIP METUS

Baudžiamosios bylos apylinkių ir apygardų teismuose

PALYGINTI SU 2015 M., UŽSITĘSUSIŲ
BAUDŽIAMŲJŲ BYLŲ SKAIČIUS
SUMAŽĖJO BEVEIK PER PUSĖ
(46 %)

ADMINISTRACINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ BYLOS, KURIŲ NAGRINĖJIMAS 2016 M. UŽSITĘSĖ ILGIAU KAIP METUS

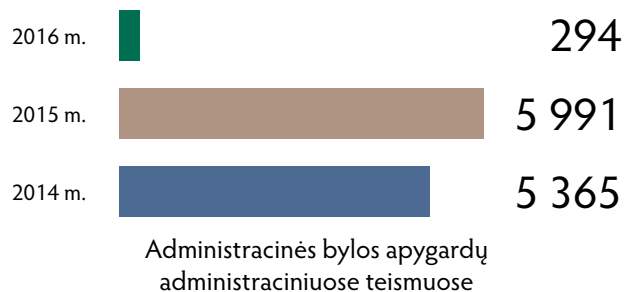

Administracinės pažeidimų bylos apylinkių teismuose

PALYGINTI SU 2015 M., UŽSITĘSUSIŲ
ADMINISTRACINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ
BYLŲ SKAIČIUS SUMAŽĖJO 61 % IR
GRĮŽO Į 2014 M. LYGĮ

ADMINISTRACINĖS BYLOS, KURIŲ NAGRINĖJIMAS 2016 M. UŽSITĘSĖ ILGIAU KAIP METUS

PALYGINTI SU 2015 M.,
ADMINISTRACINIŲ BYLŲ SKAIČIUS
SUMAŽĖJO
95 %

BYLOS, KURIŲ NAGRINĖJIMAS UŽSITĘSĖ ILGIAU KAIP 5 METUS:

- civilinės bylos pirmosios instancijos apylinkių ir apygardų teismuose – 340 (2015 m. – 427);
- baudžiamosios bylos pirmosios instancijos apylinkių ir apygardų teismuose – 93 (2015 m. – 104);
- administracinių bylų apygardų administraciniuose teismuose – 10, sumažėjo 33 %.

BYLŲ NAGRINĖJIMO TEISMUOSE TENDENCIJOS

**Baudžiamosios bylos, nutrauktos suėjus
senaties terminui**

2016 m. sumažėjo nutrauktų bylų skaičius suėjus senaties terminui – pirmosios instancijos apylinkių teismuose pernai nutraukta 17 bylų (2015 m. – 30, 2014 m. – 35), apygardų teismuose – 7 bylos (2015 m. – 13, 2014 m. – 15).

Iš viso 2016 m. nutrauktos 24 baudžiamosios bylos suėjus senaties terminui (2015 m. – 43, 2014 m. – 50), t. y. 44 % mažiau nei 2015 m. Iš jų dėl sukčiavimo (8 bylos), vagysčių (4 bylos), neteisėto disponavimo narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis (3 bylos).

Tam įtaką turėjo priemonės, kurių teismai ėmėsi, siekdami spartesnio baudžiamųjų bylų nagrinėjimo teismuose, bei efektyvų teismo proceso valdymą.

BYLOS, NUTRAUKTOS SUĖJUS SENATIES TERMINUI:

- Kauno apylinkės teisme – 8 bylos (2015 m. – 7 bylos);
- Vilniaus apygardos teisme – 3 bylos (2015 m. – 4 bylos);
- Vilniaus miesto apylinkės teisme – 3 bylos (2015 m. – 5 bylos);
- kituose teismuose – 10 bylų (2015 m. – 27).

BYLŲ NAGRINĖJIMO TEISMUOSE TENDENCIJOS

Europos Žmogaus Teisių Teismo priimti sprendimai
bylose prieš Lietuvą dėl teisės į teisingą bylos
nagrinėjimą 2016 m.

Europos Žmogaus Teisių Teismas (EŽTT) 2016 m. gavo 406 peticijas prieš Lietuvą (2015 m. – 376; 2014 m. – 387), 453 peticijos (2015 m. – 278; 2014 m. – 356) buvo atmetos kaip nepriimtinos arba išbrauktos iš bylų sąrašo.

2000–2016 m. EŽTT priėmė 127 sprendimus dėl bylos esmės (iš jų 102 sprendimuose nustatytas bent vienas Konvencijos pažeidimas, 24 – nenustatyta pažeidimų, 1 peticija išbraukta iš bylų sąrašo, nes klausimas, dėl kurio skundžiamasi, išspręstas).

2016 m. EŽTT priėmė 22 sprendimus (2015 m. – 21, 2014 m. – 5) dėl bylų prieš Lietuvą esmės – iš jų 5 nustatytas Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos (toliau – Konvencija) 6 straipsnio 1 dalies pažeidimas.

Pastebėtina, kad 2016 m. (taip pat ir 2015 m. ir 2014 m.) bylose prieš Lietuvą EŽTT nebuvo konstatuota nė vieno Konvencijos 6 straipsnio 1 dalies pažeidimo, susijusio su pernelyg ilgu bylų nagrinėjimu.

2016 M. KETURIOSE BYLOSE NUSTATYTI KITOKIO POBŪDŽIO TEISĖS Į TEISINGĄ BYLOS NAGRINĖJIMĄ IR KONVENCIJOS 6 STRAIPSNIO 1 DALIES PAŽEIDIMAI:

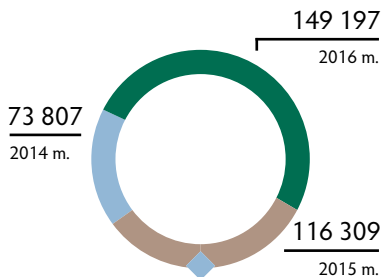
- netinkamas pranešimas apie apeliacinės instancijos teismo viešus posėdžius (Buterlevičiūtė prieš Lietuvą, Nr. 42139/08, 2016-01-12);
- pareiškėjas negalėjo pasinaudoti aiškia, praktiška bei veiksminga galimybe kreiptis į teismą byloje dėl jo pripažinimo veiksniumi (A. N. prieš Lietuvą, Nr. 17280/08, 2016-05-31);
- teisės į teismą ir valstybės imuniteto santykis – Konvencijos 6 str. 1 dalyje įtvirtintos teisės kreiptis į teismą pažeidimas dėl to, kad Lietuvos teismai dėl valstybės imuniteto šioje byloje atsisakė jurisdikcijos nagrinėti pareiškėjos ieškinį, pareikštą dėl jos atleidimo iš darbo Švedijos ambasadoje Vilniuje (Naku prieš Lietuvą, Nr. 26126/07, 2016-11-08);
- nemokamos teisinės pagalbos ribojimas komercinio pobūdžio ginčuose (Urbšienė ir Urbšys, Nr. 16580/09, 2016-11-08);
- neįvykdytas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2007 m. gegužę priimtas sprendimas, kuriuo valstybės institucijos buvo įpareigosios atlikti administracines procedūras – nustatytas Konvencijos 6 str. (teisė į teisingą bylos nagrinėjimą) 1 dalies pažeidimas (delsimas vykdyti teismo sprendimą) (Arbačiauskienė prieš Lietuvą, Nr. 2971/08, 2016-03-01).

INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ PLĖTRA TEISMUOSE

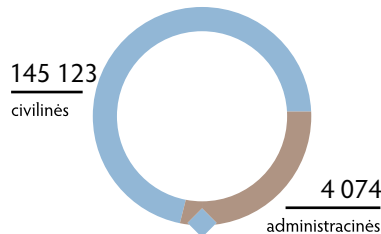
Portalas e.teismas.lt ir nuotoliniai teismo posėdžiai

Teismų viešųjų elektroninių paslaugų portalui **E.TEISMAS.LT** pradėjus skaičiuoti jau ketvirtuosius savo gyvavimo metus, Lietuvos teismuose elektrone forma tvarkomos bylos (toliau – elektroninės bylos) jau tampa įprastu reiškiniu: procesinių dokumentų teikimas teismui elektrone forma tarp proceso dalyvių ir toliau populiarėja, elektroninių ryšių priemonėmis vis labiau pasitikiama į teismą kreipiantis ir dėl sudėtingų ginčų sprendimo.

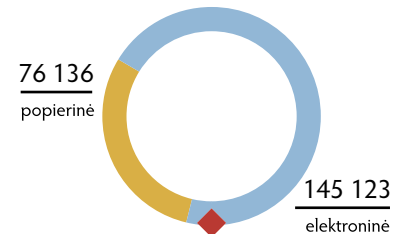
2016 M. DAUGIAU KAIP 60 % VISŲ TEISMUOSE IŠNAGRINĖTŲ CIVILINIŲ IR ADMINISTRACINIŲ BYLŲ – ELEKTRONINĖS

Lietuvos teismų išnagrinėtos elektroninės bylos

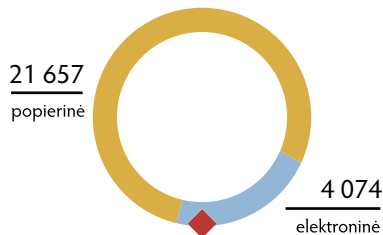

2016 m. elektroninės bylos

2016m. išnagrinėtų civilinių bylų tvarkymo forma

Nepaisant dar 2015 metais atliktų teisės aktų pakeitimų ir Lietuvos teismų informacinės sistemos ir Administracinių teisės pažeidimų registro sąsajos sukūrimo darbų, 2016 m. Lietuvos teismuose vis dar nebuvo nė vienos elektroninės administracinių teisės pažeidimų bylos – suinteresuotos institucijos į teismus vis dar kreipėsi pateikdamos tik popierinius dokumentus.

2016m. išnagrinėtų administracinių bylų tvarkymo forma

BENDROSIOS KOMPETENCIJOS TEISMUOSE (I INSTANCIJA) IŠNAGRINĖTŲ:

- elektroninių civilinių bylų dalis išaugo 16 %;
- elektroninių administracinių bylų dalis išaugo labai nežymiai nuo 15,69 iki 15,83 %.

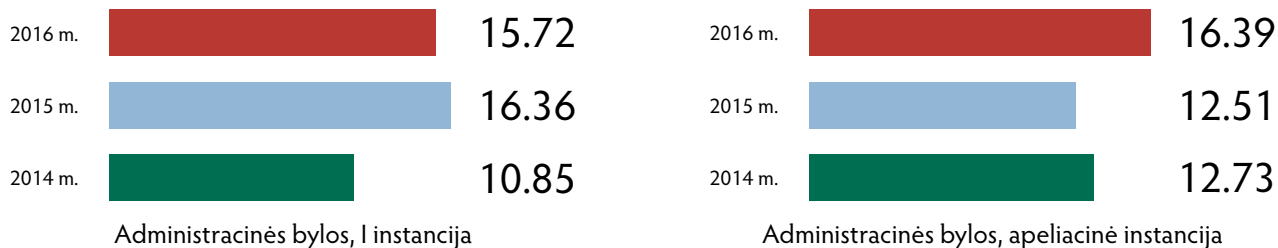
APELIACINE TVARKA bendrosios kompetencijos teismuose išnagrinėtų elektroninių civilinių bylų dalis išaugo nuo 21 iki 36 %.

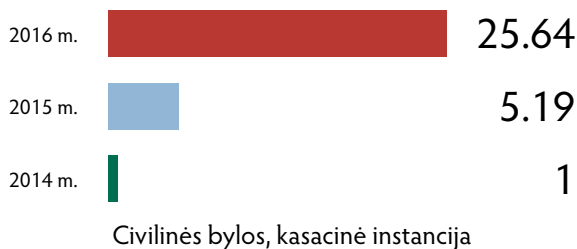
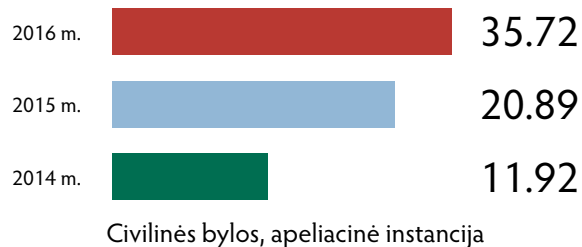
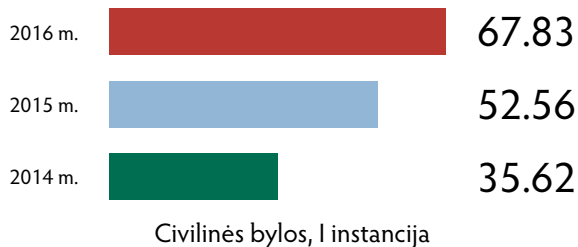
KASACINE TVARKA Lietuvos Aukščiausiajame Teisme išnagrinėtų elektroninių civilinių bylų dalis per vienus metus išaugo daugiau nei 5 kartus – nuo 5 iki 26 %.

Tokį netolygų elektroninių bylų augimą aukštesnės instancijos teismuose iš esmės galėjo lemti skirtinga vidutinė proceso trukmė skirtingų instancijų teismuose bei šiuo metu galiojanti nuostata, pagal kurią bylos tvarkymo forma (popierinė ar vien elektroninė) aukštesnės instancijos teismuose parenkama atsižvelgiant į pirmosios instancijos teismo tvarkytos bylos formą. Įvertinant elektroninių bylų augimo tendencijas pirmosios instancijos teismuose, manytina, kad jų dalis aukštesnės instancijos teismuose ateityje taip pat turėtų augti. Šią išvadą netiesiogiai patvirtina ir tai, kad aukštesnės instancijos teismai vis dažniau pradeda nagrinėti bylas pagal apeliacinius ar kasacinius skundus, pateiktus elektroninių ryšių priemonėmis net ir žemesnių instancijų teismuose popierine forma tvarkytose bylose.

2 IŠ 3 (66 %) BENDROSIOS KOMPETENCIJOS TEISMUOSE IŠNAGRINĖTŲ CIVILINIŲ BYLŲ BUVO ELEKTRONINĖS.

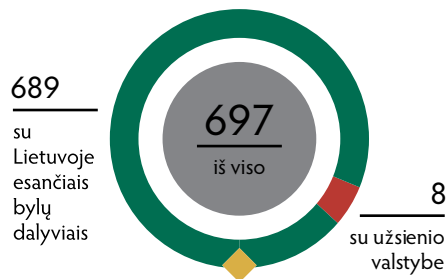
ELEKTRONINE FORMA TVARKYTŲ BYLŲ DALIS TEISMUOSE 2014–2015 M. (IŠREIKŠTA PROCENTAIS)

NUOTOLINIAI TEISMO POSĖDŽIAI

DAUGIAUSIA – 552 NUOTOLINIAI POSĖDŽIAI – VYKO VILNIAUS APYGARDO ADMINISTRACINIAME TEISME

Teismo posėdžiai vykę nuotoliniu būdu, naudojant specialią vaizdo įrašymo įrangą

DAUGIAU INFORMACIJOS ŽR.
3 PRIEDE

DAUGIAUSIA ELEKTRONINIŲ CIVILINIŲ BYLŲ PIRMAJA INSTANCIJA IŠNAGRINĖTA DĖL:
TEISMO ĮSAKYMO IŠDAVIMO (DĖL DELSPINIGIŲ, SKUNDŲ, PALŪKANŲ PRITEISIMO IR KT.)
46 % (2015 M. – 62 %)

GINČO TEISENOS (DĖL SKOLOS PRITEISIMO, ŽALOS ATLYGINIMO IR KT.)
37 % (2015 M. – 25 %)

INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ PLĖTRA TEISMUOSE

Informacinių technologijų naujovės

2016 M. IT SRITIES PASIEKIMAI

SIEKIANT GERINTI TEISMŲ DARBO SĄLYGAS, LIETUVOS TEISMŲ INFORMACINĖ SISTEMA LITEKO IŠ ESMĖS BUVO ATNAUJINTA:

- atlikti pagrindinės LITEKO duomenų bazės pakeitimai, kuriais padidinta informacinės sistemos veikimo sparta, pakeista duomenų tvarkymo procedūrų eiga;
- atsižvelgus į teismų pateiktus poreikius sukurti nauji LITEKO funkcionalumai: struktūrizuotas visos teismo proceso eigos atvaizdavimas, žyminio mokesčio apskaitos valdymas, neviešumo požymio suteikimas, teisingumo bylų duomenų tvarkymo procesai, duomenų prieigos ribojimas ir kt.;
- sukurtos integracijos duomenų apsiikeitimui su pagrindiniais valstybės registrais ir informacinėmis sistemomis;
- įgyvendinant teisės aktų reikalavimus, LITEKO sukurti nauji teismų darbo krūvio skaičiavimo algoritmai, atnaujinti klasifikatoriai, atlikti pakeitimai, susiję su Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nuostatų įsigaliojimu;
- siekiant efektyviau valdyti LITEKO pokyčius ir apie juos informuoti teismus, sukurtas teismų mentorių tinklas. Mentorių tinklą sudaro 85 teismų informatikos specialistai;
- daugiau kaip 600 Lietuvos teismų specialistai apmokyti dirbti su modernizuota LITEKO sistema, parengtas praktinis naudotojo vadovas.

PRADĖTA KURTI LITEKO2 SISTEMA

- 2016 m. priimtas Lietuvos teismų informacinės sistemos modernizavimo planas, kuriuo vadovaujantis bendradarbiaujant su Valstybės įmone Registrų centru pradėta kurti nauja Lietuvos teismų informacinė sistema – LITEKO2.
- 2016 m. įsigytas LITEKO2 realizavimui reikiamas technologinis sprendimas ir pradėti kurti Bylų registravimo ir apskaitos, Audito ir Administravimo posistemiai. LITEKO2 veikimo pradžia numatoma 2020 m.

TEISMO POSĖDŽIŲ GARSO JRAŠYMO SISTEMOS DIEGIMAS

- 365 teismo posėdžių salėse įdiegta moderni stacionari ir kilnojamoji teismo posėdžių garso įrašymo sistema, sudaranti galimybes teismų darbuotojams patogiai daryti ir valdyti garso įrašus, saugoti juos Lietuvos teismų informacinėje sistemoje LITEKO ir pateikti susipažinti Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portale e.teismas.lt.
- Nacionalinėje teismų administracijoje įdiegtos tarnybinės stotys ir duomenų saugykla visų teismų posėdžių garso įrašams saugoti.
- garso įrašymo sistema užtikrina teismo posėdžio įrašo vientisumą, nepakeičiamumą, prieigos ribojimą ir saugumą.
- 2016 m. organizuoti garso įrašymo sistemos naudotojų mokymai, kuriuose dalyvavo 621 dalyvis.

SUKURTOS ARBA MODERNIZUOTOS INTEGRACIJOS SU DAUGIAU KAIP 10 KITŲ
INSTITUCIJŲ VALDOMŲ INFORMACINIŲ SISTEMŲ IR REGISTRŲ:

LIETUVOS ADVOKATŪROS INFORMACINE SISTEMA;

KALĖJIMŲ DEPARTAMENTO INFORMACINE SISTEMA KADIS;

ANTSTOLIŲ INFORMACINE SISTEMA;

GYVENTOJŲ REGISTRU;

JURIDINIŲ ASMENŲ REGISTRU;

ĮGALIOJIMŲ REGISTRU;

VEDYBŲ SUTARČIŲ REGISTRU;

TESTAMENTŲ REGISTRU;

TURTO AREŠTŲ AKTŲ REGISTRU;

NEVEIKSNIŲ IR RIBOTAI VEIKSNIŲ ASMENŲ REGISTRU;

VEDYBŲ SUTARČIŲ REGISTRU;

ĮMONIŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO IR BANKROTO INFORMACINE SISTEMA;

LIETUVOS RESPUBLIKOS HIPOTEKOS REGISTRU;

LIETUVOS RESPUBLIKOS APDRAUSTŲJŲ VALSTYBINIU SOCIALINIŲ DRAUDIMU
IR VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKŲ GAVĖJŲ REGISTRU;

VALSTYBĖS GARANTUOJAMOS TEISINĖS PAGALBOS TARNYBOS INFORMACINE SISTEMA;

LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ REGISTRU.

INTEGRUOTA BAUDŽIAMOJO PROCESO INFORMACINĖ SISTEMA

2016 m. pradžioje teismuose ir ikiteisminio tyrimo institucijose pradėjo veikti Integruota baudžiamojo proceso informacinė sistema (IBPS), kurioje tvarkomi visi ikiteisminio tyrimo bylų duomenys, vykdomas apsikeitimas dokumentais elektroniniu būdu.

PRAĖJUSIAIS METAIS TEISĖJŲ TARYBA IR NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA:

- aktyviai vykdė IBPS veiklos stebėjimą;
- organizavo mokymus teisėjams ir teismų darbuotojams (apmokyta 650 teisėjų ir teismų darbuotojų);
- teikė pasiūlymus teisės aktų projektams;
- rinko ir IBPS valdytoji teikė teismų poreikius sistemos plėtrai.

2016 M. TEISMAI APRŪPINTI KOMPIUTERINE ĮRANGA

143
kompiuteriai

101 daugiafunkcinis
aparatas

95 greitaeigiai
spausdintuvai

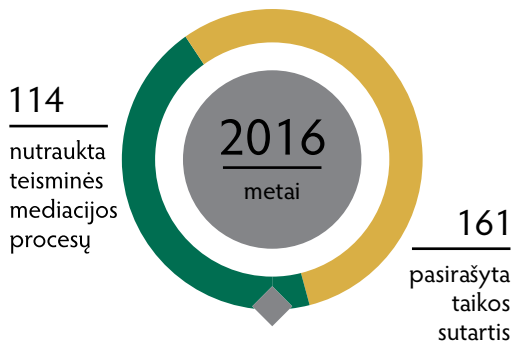
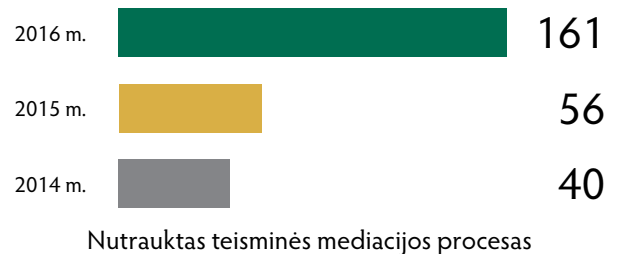
400 informacinių
programų licencijų

TEISMINĖ MEDIACIJA

Teisminė mediacija, kaip taikus ginčų sprendimo būdas, 2016 m. ir toliau sparčiai populiarėjo Lietuvoje. Stipriai išaugo ne tik teisminei mediacijai perduodamų civilinių bylų, bet ir taikiai išsprendžiamų ginčų skaičius. Pastebėta, jog teisminei mediacijai perduodama vis daugiau su šeimos teisiniais santykiais susijusių bylų – dalis jų išsprendžiamos taikiai, taip atkuriami geri bylos šalių santykiai ir abipusė pagarba.

2016 m. padaugėjo inicijuojamų teisminės mediacijos procesų civilinėse bylose (155 %), augo po teisminės mediacijos pasirašytų taikos sutarčių (192 %) ir teismo mediatorių (109 %) skaičius.

INICIJUOTŲ TEISMINĖS MEDIACIJOS PROCESŲ CIVILINĖSE BYLOSE REZULTATAI

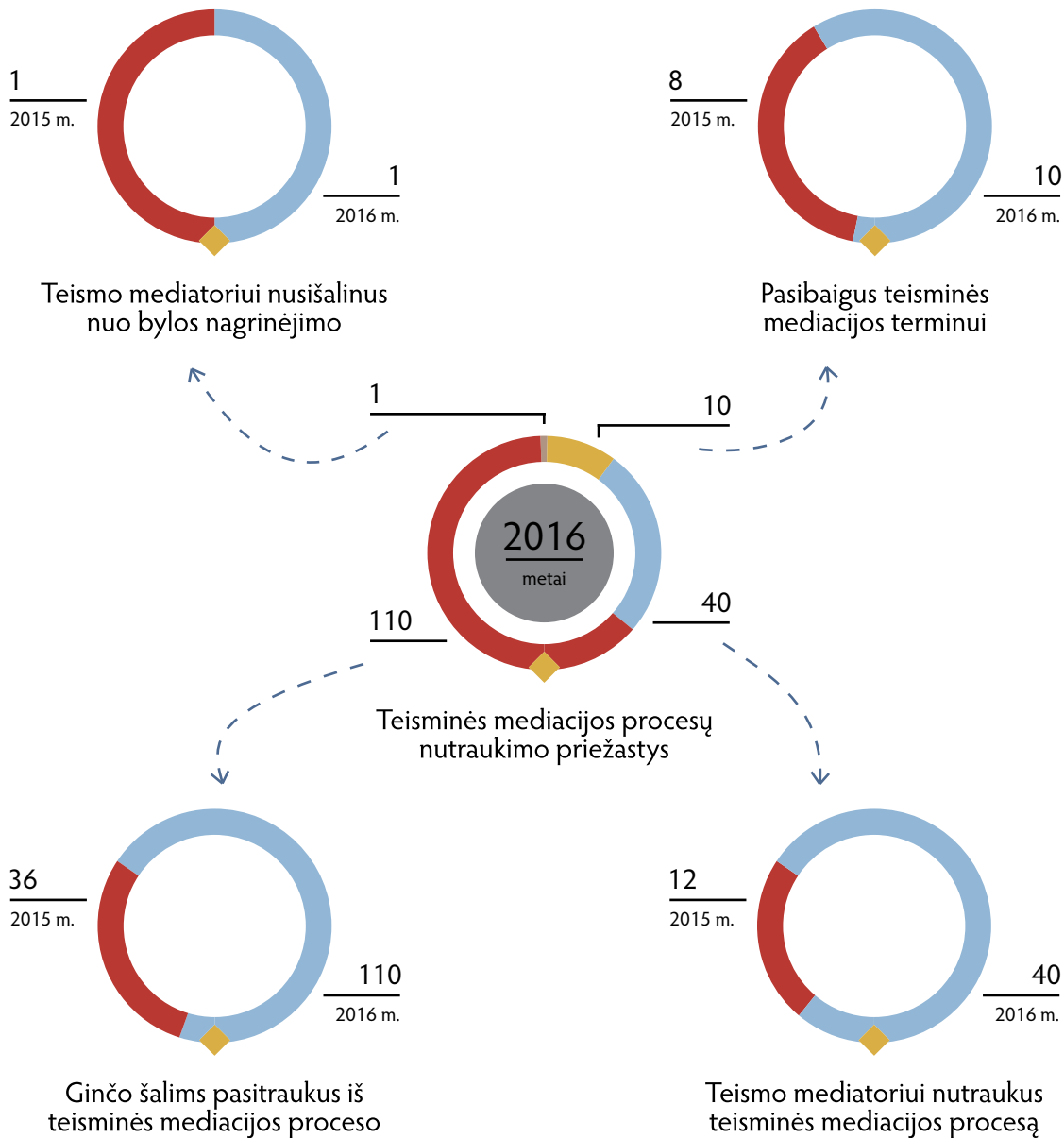
Inicijuotų teisminės mediacijos procesų civilinėse bylose rezultatai

50 % VISŲ TEISMINĖS MEDIACIJOS PROCESŲ BAIGTA TAIKOS SUTARTIMIS

2016 m. teisminei mediacijai perduotų civilinių bylų skaičius išaugo 2,5 karto

TEISMINĖS MEDIACIJOS PROCESŲ NUTRAUKIMO PRIEŽASTYS

2016 METAIS:

PABAIGTA TEISMINĖS MEDIACIJOS PROCESŲ – 275;

NEBAIGTŲ NAGRINĖTI TEISMINĖS MEDIACIJOS BYLŲ LIKUTIS – 70.

2016 M. TEISMINEI MEDIACIJAI PERDUOTOS BYLOS (BYLŲ SKAIČIUS):

- bylos dėl šeimos teisinių santykių – 172;
- su prievolių teise susijusios bylos – 97;
- bylos, kylančios iš daiktinių teisinių santykių – 37;
- kita (bylos dėl juridinių asmenų, iš asmeninių neturtinių teisių ir intelektinės nuosavybės, paveldėjimo, darbo teisinių santykių kylančios bylos bei nagrinėjamos ypatingosios teisenos tvarka) – 25.

TEISMINĖS MEDIACIJOS KOMISIJOS VEIKLA

2016 m. įvyko 7 Teisminės mediacijos komisijos posėdžiai, kurių metu priimti sprendimai dėl teismo mediatoriaus statuso suteikimo asmenims, pageidaujantiems vykdyti teismo mediatoriaus veiklą, spręsti teismo mediatoriaus statuso panaikinimo klausimai, apibendrinta teisminės mediacijos praktika teismuose, nagrinėti kiti su teismine mediacija bei jos skatinimu susiję klausimai.

2016 M. PABAIGOJE PATVIRTINTA ATNAUJINTA TEISMINĖS MEDIACIJOS KOMISIJOS SUDĖTIS, KURIAŲ SUDARĖ:

- 6 teisėjai,
- 3 teisės krypties mokslininkai.

2016 m. populiarėjant teisminei mediacijai augo ir teismo mediatoriais tapti pageidaujančių asmenų skaičius. Teismo mediatoriaus statusas suteiktas 153 asmenims (2015 m. – 129), panaikintas 14 asmenų (2015 m. – 1).

2016 M. TEISMO MEDIATORIAIS BUVO 269 ASMENYS (2015 M. – 129, 2014 M. – 109), IŠ JŲ:

- 63 teisėjai;
- 44 teisėjų padėjėjai;
- 53 advokatai ir jų padėjėjai;
- 109 kitų profesijų atstovai.

TEISMŲ SAVIVALDA IR KOMISIJOS

Visuotinis teisėjų susirinkimas

VISUOTINIS TEISĖJŲ SUSIRINKIMAS 2016

- Dalyvavo daugiau kaip 650 teisėjų, šalies prezidentė Dalia Grybauskaitė.
- Išrinkta naujos sudėties Teisėjų taryba:
  - Algis Norkūnas, Egidijus Laužikas, Artūras Pažarskis – Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjai;
  - Algimantas Valantinas, Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkas;
  - Aloyzas Kruopys, Gintaras Pečiulis, Vigintas Višinskis – Lietuvos apeliacinio teismo teisėjai;
  - Irmantas Jarukaitis, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo pirmininko pavaduotojas, laikinai einantis pirmo - ninko pareigas;
  - Ramūnas Gadliauskas, Artūras Drigotas, Arūnas Sutkevičius – Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjai;
  - Neringa Švedienė, Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkė;
  - Nerijus Meilutis, Kauno apygardos teismo pirmininkas;
  - Zigmas Pocius, Klaipėdos apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas;
  - Vytautas Kursevičius, Šiaulių apygardos teismo pirmininkas;
  - Artūras Ridikas, Panevėžio apygardos teismo pirmininkas;
  - Žanas Kubeckas, Šiaulių apygardos administracinio teismo teisėjas;
  - Loreta Braždienė, Vilniaus miesto apylinkės teismo pirmininkė;
  - Darius Kantaravičius, Kauno apylinkės teismo pirmininkas;
  - Audronė Gaižutienė, Klaipėdos miesto apylinkės teismo teisėja;
  - Arūnas Bartkus, Šiaulių apylinkės teismo pirmininko pavaduotojas;
  - Irena Vapsvienė, Ignalinos rajono apylinkės teismo teisėja.

VISUOTINIO TEISĖJŲ SUSIRINKIMO METU:

- pristatytos ketverių metų Teisėjų tarybos ir Teisėjų garbės teismo veiklos ataskaitos;
- pristatytos teismų sprendimų kokybės gerinimo iniciatyvos. Atkreiptas dėmesys į tai, kad teismo sprendimas bus kokybiškas, kai tiek bylos šalys, tiek visuomenė jį suvoks kaip sąžiningą teismo procesą, tinkamą teisės aktų taikymą, tinkamą bylos aplinkybių įvertinimą, efektyvius tokio sprendimo įgyvendinimo rezultatus. Teisėjų bendruomenė paskatinta aktyviai dalyvauti diskusijoje apie tai, kaip prižiūrėti ir sekti Rekomenduojamų teismų procesinių sprendimų kokybės standartų laikymąsi;
- Teisėjų tarybos siūlymu susirinkime priimtas sprendimas įsteigti teismų sistemos apdovanojimus, kurie būtų skiriami Lietuvos bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjams, šių teismų darbuotojams bei kitiems teismų sistemai nusipelnusiems asmenims. Teisėjų tarybai pavesta sudaryti Teismų sistemos apdovanojimų komisiją, patvirtinti Teismų sistemos apdovanojimų tvarkos aprašą bei Teismų sistemos apdovanojimų komisijos nuostatus;
- Teisėjų tarybos siūlymu priimtas sprendimas kreiptis į Prezidentą, Seimą ir Vyriausybę kaip įstatymų leidybos iniciatyvos teisę turinčius subjektus, siūlant pakeisti Lietuvos Respublikos atmintinų dienų įstatymą ir įtraukti į atmintinų dienų sąrašą **GRUODŽIO 15 D. – LIETUVOS TEISMŲ DIENĄ;**

2016 M. PRITARUS SEIMUI
GRUODŽIO 15-OJI PASKELBTA
ATMINTINA LIETUVOS TEISMŲ DIENA!

- diskutuota teismų sistemai aktualiais klausimais: dėl teisėjų mokymų, jų organizavimo tvarkos ir šioje srityje kylančių neaiškumų, teisėjų darbo laiko apskaitos ir su tuo susijusių teisėjų darbo laiko organizavimo aspektų, užsienio šalių praktikos šiuo klausimu, siūlyta inicijuoti Teismų įstatymo pakeitimą;
- apdovanoti labiausiai per 4 metus teismų sistemai nusipelnę teisėjai ir teismų darbuotojai.

TEISMŲ SAVIVALDA IR KOMISIJOS

Teisėjų taryba

NAUJOJI TEISĖJŲ TARYBA

- Parengė naujas 2017–2020 m. strategines veiklos kryptis:
  - teismų administravimo, žmogiškųjų ir finansinių išteklių valdymo tobulinimas;
  - informacinių technologijų taikymo plėtra Lietuvos teismuose;
  - fizinio ir psichologinio saugumo Lietuvos teismuose stiprinimas;
  - teisėjų nepriklausomumo stiprinimas;
  - teismų išorinės ir vidinės komunikacijos, teisinio švietimo stiprinimas;
  - teismo proceso ir sprendimų kokybės gerinimas, operatyvumo didinimas;
  - teismų infrastruktūros gerinimas.
- Peržiūrėjo ankstesnių komitetų veiklos sritis ir suformavo naujus komitetus;
- Paskyrė naujos sudėties Nuolatinės teisėjų veiklos vertinimo komisiją ir Teisėjų etikos ir drausmės komisiją;
- Ruošiantis Administracinių nusižengimų kodekso įsigaliojimui priėmė Teisėjų tarybos nutarimų pakeitimų paketą, kuriuo Teisėjų tarybos nutarimų nuostatos suderintos su naujuoju kodeksu.

2012–2016 M. KADENCIJOS TEISĖJŲ TARYBA PERNAI RŪPINOSI ORGANIZACINE VEIKLA:

- rengė kartą per ketverius metus organizuojamo **VISUOTINIO TEISĖJŲ SUSIRINKIMO** klausimus;
- inicijavo Lietuvos teismų dienos – gruodžio 15-osios – paskelbimą atmintina diena ir teismų sistemos apdovanojimų įsteigimą.

DAUG DĖMESIO SKIRTA TEISMŲ ADMINISTRAVIMO KOKYBEI IR TEISMŲ VEIKLOS GERINIMO KLAUSIMAMS:

- siekdama didinti teisingumo vykdymo efektyvumą ir kokybę, Teisėjų taryba patvirtino **REKOMENDUOJAMUS TEISMŲ PROCESINIŲ SPRENDIMŲ KOKYBĖS STANDARTUS**;
- ieškodama būdų efektyviau visuomenei teikti informaciją apie teismus, patikslino Informacijos apie teismų veiklą ir bylas teikimo viešosios informacijos rengėjams taisyklės, Teismų procesinių sprendimų bei teisėjų drausmės bylose priimtų sprendimų viešo skelbimo tvarką; įtvirtino **TEISĖJO SPAUDAI INSTITUTĄ**;
- pakoregavo teismų procesinių **DOKUMENTŲ TVARKYMO IR APSKAITOS** reikalavimus, **DARBO KRŪVIO** teismuose ir **TEISĖJŲ VEIKLOS VERTINIMO** tvarką;
- ruošdamasi sklandžiai **TEISMŲ REORGANIZAVIMO REFORMAI**, Teisėjų taryba patvirtino Nacionalinės teismų administracijos parengtą teismų reformos įgyvendinimo priemonių planą, kuriame detalai apibrėžta teismų reorganizavimo procesų eiga, konkretūs darbai ir terminai.

**ĮGYVENDINUS TEISMŲ REFORMĄ 2018 METAIS IŠ VISO LIETUVOJE VEIKS 22 TEISMAI:
12 APYLINKIŲ TEISMŲ, 5 APYGARDŲ TEISMAI, 2 APYGARDŲ ADMINISTRACINIAI TEISMAI,
LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS,
LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS IR LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS**

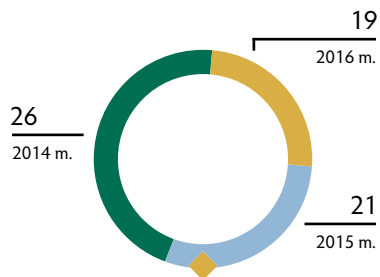
PRISIDĖTA PRIE TEISĖKŪROS PROCESŲ:

- **PATEIKTA NUOMONĖ DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ**, susijusių su išlaidų kompensavimu (kai teisėjas nagrinėja bylą, teisingą kitam teismui), valstybės garantuojama teisine pagalba baudžiamajame procese, kriminaline žvalgyba (sekimo sankcionavimo tvarkos griežtinimu), grupės skundu administraciniame procese, administracinių nusižengimų nagrinėjimu ir kt.;
- **IŠREIKŠTA NUOMONĖ DĖL TEISĖJŲ TARYBOS NARIŲ KADENCIJŲ SKAIČIAUS** ir laisvo kandidatų kėlimo ribojimo, galinčio varžyti teismų nepriklausomumą: išsakytas poreikis teikiant panašius siūlymus diskutuoti su teisėjų bendruomene, akademinė bendruomene, įvertinti ir aptarti Europos Sąjungos šalių praktiką;
- **ATKREIPTAS DĖMESYS Į SIŪLOMUS POLITINIŲ ORGANIZACIJŲ VEIKLOS REGLAMENTAVIMO PAKEITIMUS**, kurie galėtų sudaryti prielaidas pažeisti Konstitucijoje įtvirtintas priemones, užtikrinančias teisėjų ir teismų nešališkumą;
- **PASISAKYTA TEISMO TARĖJŲ INSTITUTO ĮTVIRTINIMO KONSTITUCIJOJE IR KITUOSE TEISĖS AKTUOSE KLAUSIMAIS**: Teisėjų tarybos nuomone, tvirtinant institutą turėtų būti įvertintas galimas pakeisto teisinio reglamentavimo poveikis veiksmingai teisei gynybai teisme, o instituto funkcija turėtų būti suprantama kaip nuomonių atsvara profesionaliems teisėjams nagrinėjant bylas, priimant jose sprendimus.

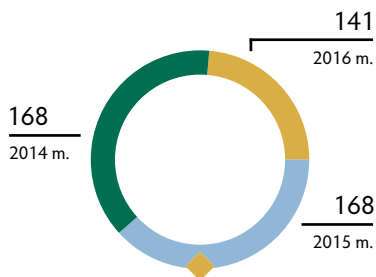
ATSTOVAUTA TEISMŲ INTERESAMS:

- ieškant veiksmingų priemonių **PERSONALO KAITOS PROBLEMAI** spręsti atkreiptas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėmesys į viso valstybinio sektoriaus teikiamų paslaugų visuomenei kokybės gerinimo būtinybę, sisteminio požiūrio poreikį ir darbuotojų atlygio klausimų sprendimą;
- Vidaus reikalų ministerijai ir Generalinei prokuratūrai pranešta apie pradėjusios veikti **INTEGRUOTOS BAUDŽIAMOJO PROCESO INFORMACINĖS SISTEMOS (IBPS)** veikimo problemas: atsižvelgus į siūlymus buvo atlikti tam tikri IBPS pakeitimai, numatyti terminai, iki kada bus atlikti kiti būtini sistemos tobulinimo darbai;
- **DĖL ASMENŲ PRIPAŽINIMO NEVEIKSNAIS BYLŲ NAGRINĖJIMO PROBLEMŲ** kreiptasi į Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją ir atkreiptas dėmesys į poreikį organizuoti mokymus socialiniams darbuotojams, teiktos pastabos dėl Civilinio kodekso ir Civilinio proceso kodekso pakeitimų, taip pat inicijuotas Teisėjų tarybos narių,

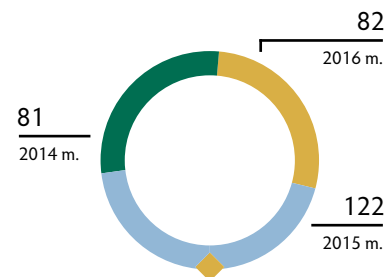
teismų atstovų, socialinių darbuotojų (komisijų) atstovų, ekspertų, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Teisingumo ministerijos atstovų susitikimas sričių, kuriose prašoma pripažinti asmenį neveiksniu ar ribotai veiksniu, nustatymo klausimams aptarti.

Surengti Teisėjų tarybos posėdžiai

Priimta Teisėjų tarybos nutarimų

Priimta su teisėjų karjera susijusių Teisėjų tarybos nutarimų *

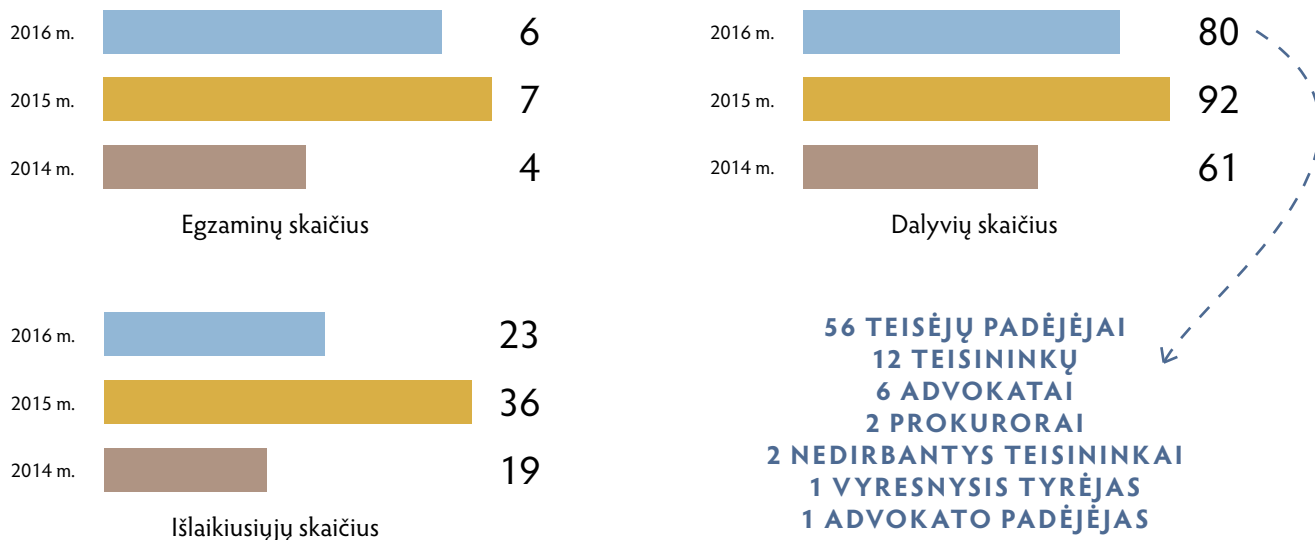
* Įskaičiuoti nutarimai dėl patarimo Respublikos Prezidentei dėl teisėjų skyrimo, paaukštinimo, perkėlimo ar atleidimo iš pareigų, atleidimo savo poelgiu pažėmus teisėjo vardą, išrinkus į kitas pareigas ir savo noru baigiant eiti pareigas.

TEISMŲ SAVIVALDA IR KOMISIJOS

Pretendentų į teisėjus egzamino komisija

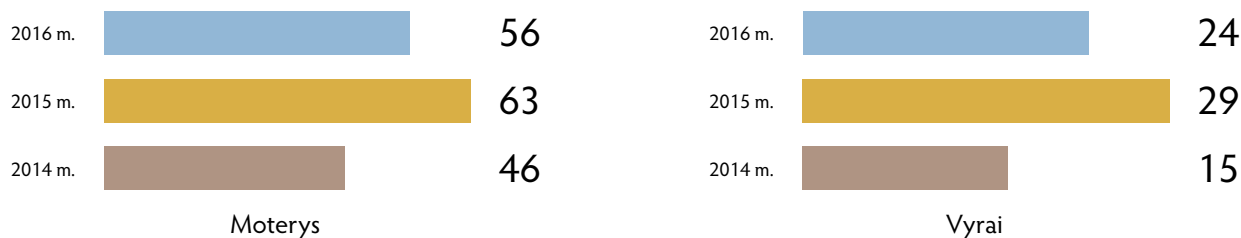
2016 m. įvyko 6 pretendentų į teisėjus egzaminai, kuriuose dalyvavo 80 asmenų – iš jų egzaminą išlaikė 23 (29 %).

PRETENDENTŲ Į TEISĖJUS EGZAMINO DALYVIAI

Lyginant su ankstesniais metais, 2016 m. egzaminą laikusių dalyvių gautų įvertinimų vidurkis panašus (9 balus kasmet vidutiniškai gauna 25 %, 7 balus – 27 % visų egzaminą laikusių asmenų). Pastebėtas mažėjantis gerą įvertinimą (8) gaunančių asmenų skaičius – 2016 m. 8 % (2015 m. – 21 %, 2014 m. – 18 %).

2016 M. EGZAMINĄ LAIKĖ

2016 M. EGZAMINŲ IŠLAIKĖ

2016 m. 3 iš 23 egzaminą išlaikiusių asmenų paskirti teisėjais (2015 m. 13 iš 36, 2014 m. – 1 iš 9).

INTERNETO SVETAINĖJE WWW.TEISMAI.LT SKELBIAMOS
ĮVYKUSIŲ PRETENDENTŲ Į TEISĖJUS EGZAMINŲ TESTAI IR UŽDUOTYS,
JIE PADEDA PRETENDENTAMS GERIAU PASIRUOŠTI EGZAMINUI

2016 M. PRETENDENTŲ Į TEISĖJUS EGZAMINO KOMISIJOS NARIAIS BUVO:

- Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkė, Mykolo Romerio universiteto Teisės fakulteto Civilinės justicijos instituto prof. dr. Egidija Tamošiūnienė;
- Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjas, Vilniaus universiteto Teisės fakulteto Baudžiamosios justicijos katedros prof. dr. Armanas Abramavičius;
- Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjas, Mykolo Romerio universiteto Teisės fakulteto Baudžiamosios teisės ir proceso instituto prof. dr. Olegas Fedosiukas;
- Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja Birutė Janavičiūtė;
- Vilniaus universiteto Teisės fakulteto Privatinės teisės katedros lektorė dr. Vida Petrylaitė;
- Lietuvos apeliacinio teismo teisėja Daiva Pranytė-Zaliecekienė;
- Mykolo Romerio universiteto Teisės fakulteto Civilinės justicijos instituto prof. dr. Jūratė Usonienė.

TEISMŲ SAVIVALDA IR KOMISIJOS

Pretendentų į teisėjus atrankos komisija

2016 M. PRETENDENTŲ Į TEISĖJUS ATRANKOS KOMISIJA (PTAK):

- siekdama spartesnio atrankų proceso sumažino atrankų pokalbių skaičių – daugelį pretendentų pokalbio pradėjo kviesti tik vieną kartą per 6 mėn. nuo jų paskutinio įvertinimo komisijoje;
- siekdama geriau susipažinti su teismų, į kuriuos vykdomos atrankos, poreikiais ir glaudžiai bendradarbiauti su jų vadovybe ir kolektyvu, ėmėsi praktikos, kai pirmiausia išklausa teismo vadovo nuomonė.

2016 METAIS PTAK:

POSĖDŽIAVO **31** KARTĄ;

ĮVYKĖ **34** ATRANKAS;

VERTINO **222** PRETENDENTUS;

PASKELBĖ **34** IŠVADAS;

TINKAMIAUSIAIS PRETENDENT AIS Į ATITINKAMAS PAREIGAS ĮVARDIJO **125** ASMENIS.

Iš komisijos atrinktų 125 pretendentų Prezidentė pasirinko ir į atitinkamas pareigas paskyrė 42 asmenis: 28 apylinkių teismų teisėjus, 5 aukštesnės pakopos teismų teisėjus, 6 teismų pirmininkus ir 3 teismų pirmininkų pavaduotojus. Dar vieną pretendentę Prezidentė paskyrė į aukštesnės pakopos teismą neatsižvelgusi į komisijos rekomendacijas.

2016 METAIS:

- užpildytos 43 laisvos teisėjų ir teismų vadovų vietos;
- komisijos posėdžių trukmė pailgėjo – siekta išsamiau įvertinti duomenis apie pretendentus.

PTAK NARIAIS 2016 M. BUVO 3 TEISĖJAI IR 4 VISUOMENĖS NARIAI:

VIRGINIJUS LEPEŠKA, PTAK PIRMININKAS, PSICHOLOGAS, VADYBOS KONSULTANTAS;

**RAMŪNAS ANTANAS BOGDANAS (PAKEITĖS ŽURNALISTĄ ŠARŪNĄ ČERNIAUSKĄ) –
NAUJIENŲ PORTALO DELFI APŽVALGININKAS;**

**GIEDRĖ LASTAUSKIENĖ – VILNIAUS UNIVERSITETO TEISĖS FAKULTETO
VIEŠOSIOS TEISĖS KATEDROS DOCENTĖ;**

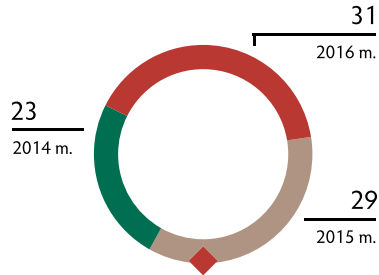
**AISTĖ ŽILINSKIENĖ (PAKEITUSI EKONOMISTĄ NERIJŲ MAČIULĮ) –
INTERNETO ŽINIASKLAIDOS ASOCIACIJOS PIRMININKĖ;**

OLEGAS FEDOSIUKAS – LIETUVOS AUKŠČIAUSIOJO TEISMO TEISĖJAS;

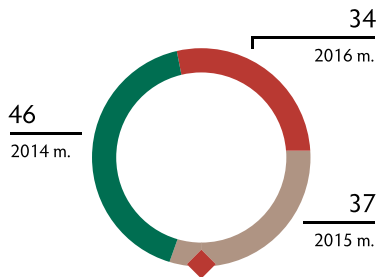
**SIGITAS GUREVIČIUS (PAKEITĖS VILNIAUS APYGARDOS TEISMO TEISĖJĄ
NERINGĄ ŠVEDIENĘ) – LIETUVOS AUKŠČIAUSIOJO TEISMO TEISĖJAS;**

SKIRGAILĖ ŽALIMIENĖ – LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO TEISĖJA.

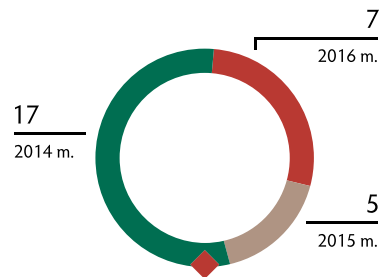
PTAK POSĒDŽIAI

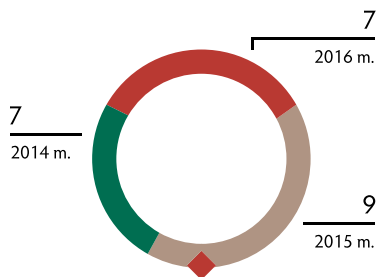
PTAK VYKDYTOS ATRANKOS

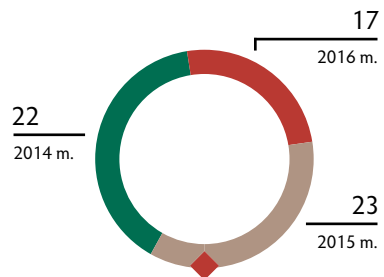
Iš viso atrankų

Į vadovaujamas pareigas

Į aukštesnės pakopos teismų teisėjų pareigas

Į apylinkės teismo teisėjų pareigas

TEISMŲ SAVIVALDA IR KOMISIJOS

Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija

Išrinkus naują Teisėjų tarybą, 2016 m. buvo patvirtinta nauja Nuolatinės teisėjų veiklos vertinimo komisijos (NTVVK) sudėtis. Jos pirmininke tapo Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkė Egidija Tamošiūnienė.

Kiti nariai:

- Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkė Sigita Rudėnaitė;
- Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėja Virginija Volskienė;
- Vilniaus apygardos teismo teisėja Alma Urbanavičienė;
- Mykolo Romerio universiteto Teisės fakulteto Tarptautinės ir Europos Sąjungos teisės instituto profesorė Lyra Jakulevičienė;
- Mykolo Romerio universiteto Teisės fakulteto Baudžiamosios teisės ir proceso instituto profesorė Snieguolė Matulienė;
- buvusi Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja Teodora Staugaitienė.

2016-aisiais NTVVK įvertino 163 teisėjų veiklą: 39 teisėjams atliktas neeilinis veiklos vertinimas ir 124 – periodinis veiklos vertinimas.

NTVVK ĮVERTINTI TEISĖJAI

Vertindama teisėjų veiklą NTVVK pastebėjo atvejų, kai teisėjai nesilaikė pareigingumo principo, kuris įpareigoja teisėją savo pareigas atlikti neprikaištingai, laiku, profesionaliai ir dalykiškai, gilintis į nagrinėjamų bylų esmę, vengti skubotumo ir paviršutiniškumo.

2016 m. NTVVK gavo 3 teismų pirmininkų teikimus dėl neeilinių teisėjų veiklos vertinimų kartojantis teisėjų veiklos trūkumams – vienu atveju kreiptasi į Teisėjų etikos ir drausmės komisiją dėl drausmės bylos iškėlimo.

Praėjusiais metais NTVVK, siekdama supaprastinti medžiagos apie vertinti kviečiamus teisėjus teikimą, pakoregavo Teisėjų veiklos vertinimo tvarkos aprašą: teismų pirmininkams trumpai paaiškinta, kaip teikti informaciją apie vertinamą teisėją, pateikti nesudėtingi, orientaciniai informacijos teikimo pavyzdžiai ir kt.

NUOLATINĖS TEISĖJŲ VEIKLOS VERTINIMO KOMISIJA:
POSĖDŽIAVO 15 KARTŲ, IŠ VISO DAUGIAU KAIP 65 VAL.
ĮVERTINO 163 TEISĖJŲ VEIKLĄ.

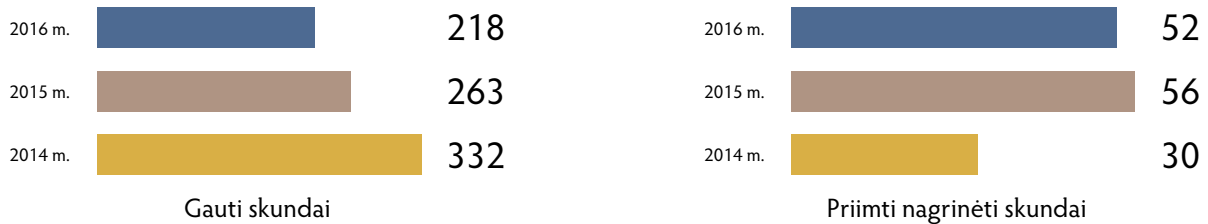
TEISMŲ SAVIVALDA IR KOMISIJOS

Teisėjų etikos ir drausmės komisija

2016 m. Teisėjų etikos ir drausmės komisija (TEDK) gavo 218 skundų, prašymų ir teikimų, iš kurių 166 (76 %) buvo nepagrįsti – juos nagrinėti atsisakyta. Nepagrįsti skundai, susiję su proceso dalyvių nepasitenkinimu priimtu teismo sprendimu, bet ne su teisėjų etika.

Žymi kasmetinė Teisėjų etikos ir drausmės komisijos gaunamų skundų mažėjimo tendencija:

GAUTI IR PRIIMTI NAGRINĖTI SKUNDAI DĖL GALIMŲ TEISĖJŲ ETIKOS PAŽEIDIMŲ

Pernai į TEDK posėdžius pasiaiškinti dėl savo elgesio ir tam tikrų aplinkybių buvo pakviesta 15 teisėjų (2015 m. – 37, 2014 m. – 13) – dviem iš jų iškeltos drausmės bylos (2015 m. – 4, 2014 m. – 3). Kitais atvejais jas atsisakyta kelti, nenustačius drausmės atsakomybės nusižengimų.

2016 m. TEDK priimtuose sprendimuose pateikti vertinimai dėl teisėjų darbo laiko, ryšių su kitais teisininkais palaikymo, elgesio viešojoje vietoje, bendravimo su proceso dalyviais teismo posėdyje ar po jo. TEDK teikė rekomendacijas, kaip teisėjams turėtų elgtis konfliktinėse situacijose, valdyti teismo procesą ir kt. 2 teisėjams buvo suteiktos konsultacijos (2015 m. – 5, 2014 m. – 9). Konsultacijų teikimas teisėjams vertinamas kaip prevencinė TEDK veikla, ji ir toliau išlieka aktuali bei svarbi.

Pernai metais intensyviai buvo vykdomi teisėjų mokymai etikos klausimais, organizuojamos diskusijos su teisėjais aktualiais, su etika susijusiais klausimais, teikiama apibendrinta TEDK praktika.

TEISMŲ REORGANIZAVIMAS

2016 M. BIRŽELIO 23 D. LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS PRIĖMĖ LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ REORGANIZAVIMO ĮSTATYMĄ

TEISĖJŲ TARYBA 2016 M. RUGSĖJO 30 D. PATVIRTINO TEISMŲ REORGANIZAVIMO ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANĄ, KURIU VADOVAUJANTIS PERNAI:

- surengti susitikimai su reorganizuojamų ir reorganizavime dalyvaujančių teismų pirmininkais, teisėjais, teismų darbuotojais, Teisėjų tarybos ir Nacionalinės teismų administracijos atstovais (NTA);
- parengtas pavyzdinių teismo struktūrų projektas, jam aptarti surengtas Nacionalinės teismų administracijos atstovų ir reorganizavime dalyvaujančių teismų pirmininkų susitikimas;
- reorganizavime dalyvaujančių teismų pirmininkams suorganizuoti pokyčių valdymo ir lyderystės mokymai;

- pradėtas pasirengimas teismų informacinių technologijų pritaikymui:
  - su reorganizavime dalyvaujančių teismų pirmininkais aptarti numatomi teismų dokumentų ir bylų valdymo, skirstymo, teismų duomenų viešinimo procesų pokyčiai;
  - atlikta LITEKO pritaikymo teismų reorganizavimui analizė ir parengti modernizavimo reikalavimai;
  - pasirengta teismų darbo užmokesčio sistemos atnaujinimo paslaugų pirkimui.
- pradėti spręsti teismų archyvų pritaikymo klausimai:
  - teismai informuoti pradėti teismų archyvų sutvarkymo darbus, perduoti bylas valstybės archyvams ir kt.;
  - surengtas NTA ir Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos atstovų susitikimas probleminiams teismų bylų archyvavimo klausimams spręsti, aptartos tolimesnio veiksmingo bendradarbiavimo galimybės.
- archyvų ir buhalterinės apskaitos tvarkymo patikrinimas įtrauktas rengiant esminius kriterijus, pagal kuriuos turi būti atliekami 2017 m. planiniai kompleksiniai patikrinimai;
- sprendžiant klausimą dėl Vilniaus regiono apylinkės teismo Elektrėnų rūmų patalpų panaudos, suorganizuotas susitikimas su Elektrėnų savivaldybės meru, įvertintos šiam teismui siūlomos patalpos, pasirengta jų perėmimo inicijavimui.
- siekiant aprūpinti reorganizuojamus teismus tarnybiniu transportu, nupirkti ir Kretingos rajono apylinkės, Šilalės rajono apylinkės, Rokiškio rajono apylinkės, Kelmės rajono apylinkės, Akmenės rajono apylinkės ir Šiaulių apygardos administraciniams teismams perduoti 6 automobiliai;
- teismai ir visuomenė nuolat informuojami apie reorganizavimo procesą interneto svetainėje www.teismai.lt.

TEISĖJŲ MOKYMAI IR TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

NACIONALINIAI MOKYMAI

2016 m. 73 % teisėjų kėlė kvalifikaciją nacionaliniuose mokymuose pagal Teisėjų tarybos patvirtintas programas. Buvo suorganizuoti 28 mokymai, apmokytas 1 061 dalyvis. Papildomai organizuotuose 9 mokymuose dalyvavo 566 dalyviai.

Bendra mokymų trukmė

Vienų mokymų trukmė

57 % mokymų trukmė

Bendra mokymų trukmė buvo 439 akad. val. Vidutiniškai 1 mokymai truko 16 akad. val.

MOKYMŲ KOKYBĖS SIEKTA UŽTIKRINANT:

- mokymų aktualumą: mokymai buvo organizuojami, atsižvelgiant į teisėjų poreikius;
- aukštą lektorių kvalifikaciją – mokymų lektorių darbas vidutiniškai buvo įvertintas 4,6 balo iš 5;
- optimalią mokymų trukmę – 57 % mokymų truko 3 dienas;
- sklandų mokymų organizavimą ir tinkamas sąlygas. NTA veikla organizuojant mokymus teisėjams įvertinta 4,6 balo iš 5. Mokymo centro paslaugos įvertintos 4,7 balo iš 5.

95 % apklaustųjų NTA mokymų organizavimo veiklą įvertino gerai ir labai gerai (**2015 M. – 97 %, 2014 M. – 94 %**).

97 % apklaustųjų NTA Mokymo centro paslaugas įvertino gerai ir labai gerai (**2015 M. – 97 %, 2014 M. – 98 %**).

TARPTAUTINIAI MOKYMAI

Pastarųjų metų duomenys rodo, jog Lietuvos teisėjų suinteresuotumas tarptautiniais mokymais išlieka itin didelis. Per 2016 m. NTA sulaukė net 420 paraiškų iš 140 teisėjų dalyvauti Europos teisėjų mokymo tinklo (EJTN) rengiamuose mokymuose. Į 10 Europos Teisės akademijos (ERA) siūlomų atviros programos renginių registravosi 43 teisėjai. Pastebėta, kad didžiausią paklausą tarp teisėjų turi lingvistiniai mokymai.

Lietuvos teisėjai kėlė kvalifikaciją tarptautinių institucijų organizuojamuose mokymuose.

Tarptautinių institucijų rengti mokymai, kuriuose dalyvavo Lietuvos teisėjai

Lietuvos teisėjai, dalyvavę mokymuose *

3 TARPTAUTINIAI MOKYMAI VYKO LIETUVOJE, JUOSE DALYVAVO 89 TEISĖJAI

2016 METAIS MAINŲ PROGRAMOS RENGINIuose DALYVAVO 15 LIETUVOS TEISĖJŲ:

10 teisėjų – **2** savaičių trukmės stažuotės

5 teisėjai – Europos Sąjungos institucijose bei Europos Žmogaus Teisių Teisme

* Teisėjų dalyvavusių mokymuose skaičius 2016 m. sumažėjo dėl kitų valstybių aktyvaus naudojimosi joms skirtomis dalyvių kvotomis, taip pat dėl papildomai atliekamo mokymų aktualumo vertinimo.

TEISĖJŲ TARYBA AKTYVIAI VYSTĖ TARPTAUTINĮ BENDRADARBIAVIMĄ:

- **MAKEDONIJOS TEISĖJŲ TARYBOS, TEISMŲ BEI TEISINGUMO MINISTERIJOS ATSTOVŲ VIZITAS LIETUVOJE.** Per savaitę svečiai susipažino su Lietuvos teismų sistema, Teisėjų Tarybos bei teismų savivaldos institucijų veikla;
- **PENKTUS METUS IŠ EILĖS ORGANIZUOTAS TEISININKŲ FORUMAS NTA MOKYMO CENTRE MOLĖTUOSE.** Diskutuota Moldovos, Ukrainos, Gruzijos ir Lietuvos teismų sistemoms bei savivaldos institucijoms aktualiais klausimais;
- **PORTUGALIJOJE VYKĘ EKSPERTINIAI SUSITIKIMAI.** Juose dalyvavę Teisėjų tarybos ir NTA atstovai su Portugalijos, Lenkijos, Belgijos, Vokietijos ir Slovėnijos kolegomis dalijosi teismų administravimo gerosiomis praktikomis, teisėjų darbo krūvio skaičiavimo metodika ir veiklos vertinimo rodikliais.

2016 M. TEISĖJŲ TARYBOS ATSTOVAI EUROPOS TEISMŲ TARYBŲ TINKLO (ENCJ) DARBO GRUPĖSE

- **TEISMŲ SISTEMOS NEPRIKLAUSOMUMO IR ATSKAITINGUMO VERTINIMAS** – Teisėjų tarybos atstovas Vigintas Višinskis.
- **STANDARTAI VI – VISUOMENĖS ATSTOVŲ DALYVAVIMAS VALDANT TEISMŲ SISTEMĄ** – Teisėjų tarybos atstovas Diana Labokaitė.
- **ALTERNATYVIOS GINČŲ SPRENDIMO PROCEDŪROS** – Teisėjų tarybos atstovas Audronė Gaižutienė.

VISUOMENĖS INFORMAVIMAS

2016 METAIS:

- parengta 2017–2020 m. teismų sistemos komunikacijos strategija, kurioje numatytos prioritetinės komunikacijos kryptys, priemonės ir kanalai. Pagrindinis 2017–2020 m. teismų komunikacijos tikslas – siekti didesnio visuomenės pasitikėjimo teismais, kaip profesionalia ir atvira institucija;
- sukurtas pirmasis bendras Lietuvos teismų sistemos logotipas, parengtas teismų vizualinio identiteto vadovas;

LIETUVOS
TEISMAI

- inicijuotas teisėjo spaudai instituto įkūrimas – 68 teisėjai šalies teismuose paskirti ryšiams su žiniasklaida palaikyti;
- siekiant užtikrinti, kad apie teismus skelbiama informacija būtų teisinga ir nešališka 2 kartus kreiptasi į Visuomenės informavimo etikos komisiją.

2016 m. siekta kokybiškai informuoti visuomenę apie teismų veiklą ir sprendimus, priimtus visuomenės susidomėjimo sulaukusiose bylose. Informacija apie teismų veiklą visuomenę pasiekė:

- **WWW.15MIN.LT** rubrikoje „Tribūna“ (23 publikacijos) ir „Žinių radijo“ laidoje „Teisėjo komentaras“ (13 laidų);
- žurnale TEISMAI.LT parengti 32 straipsniai, kurie pasirodė naujienų portale **WWW.DELFI.LT**;
- teisėjų pokalbiais, komentarais ir publikacijomis radijo ir televizijos laidose, spaudoje ir interneto portaluose;
- portale **WWW.ATVIRASTEISMAS.LT** (perduoti 2015 m. duomenys).

YPATINGAS DĖMESYS SKIRTAS VISUOMENĖS TEISINIAM ŠVIETIMUI:

- suorganizuota nemokamų teisinių konsultacijų diena „**JŪS KLAUSIATE – MES ATSAKOME**“ – 200 teisininkų teisinės konsultacijas teikė 600 interesantų;
- išleistas pirmasis vaikams ir paaugliams skirtas leidinys „**TEISMIESČIO BYLA: KAIP ELŽĖ IR KAJUS PADĖJO RASTI TEISINGUMĄ**“;
- projekte „**DIENA SU TEISĖJU 2016**“ 70 šalies studentų pakviesti drauge pažinti teisėjo profesiją (3 kartus daugiau dalyvių nei 2015 m.);
- suorganizuoti 2 teisinio švietimo renginiai žiniasklaidos atstovams Šiauliuose ir Kaune (2015 m. – 2, 2014 m. – 1);
- beveik 1200 lankytojų, iš kurių pusė – moksleiviai, apsilankė unikaloje istorinėje teismų ekspozicijoje (2015 m. – 850 interesantų, iš jų – 200 moksleivių);
- 56 000 kino mėgėjų šalies kino teatruose pamatė animuotus **INFORMACINIUS FILMUKUS APIE TEISMŲ DARBĄ**;
- įgarsinta virtuali teismo posėdžių salė (**SALE.TEISMAI.LT**).

2016 M. SKAIČIAI

67 000 000 *
per metus pasiekta
auditorija

naujų draugų **1 900**
sekėjų **7 200**

222 000
WWW.TEISMAI.LT
vartotojų

127 kartus
teikta informacija
žiniasklaidai

teisėjų komentarai
žiniasklaidoje
830

100 teisėjų
pokalbių, komentarų
ir publikacijų
radijuje, televizijoje,
spausdoje, interneto
portaluose

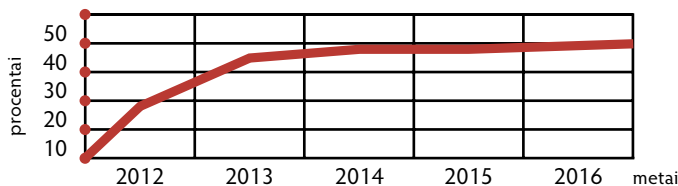

700 pranešimų
spaudai apie bylas

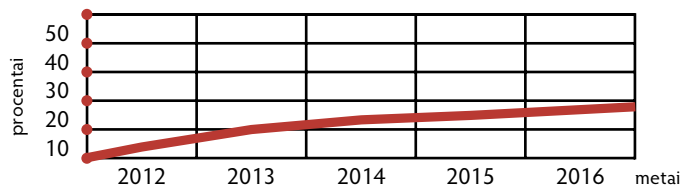

6 e.teismas.lt
informaciniai filmukai

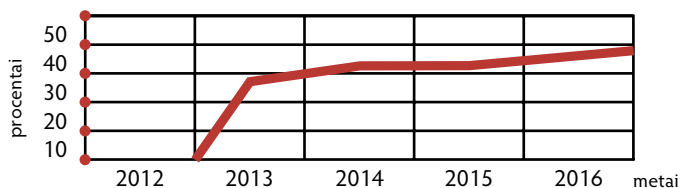
PASITIKĖJIMAS TEISMAIS 2014–2016 M.

Vidaus reikalų ministerija (3 000 respondentų)

„Vilmorus“ (1 000 respondentų)

„Baltijos tyrimai“ (1 000 respondentų)

* Auditorija parodo, kiek vadinamųjų kontaktų pasiekė žinia apie teismus, t. y. skaičiuojami publikacijas perskaitę / paspaudę interneto vartotojai ir leidinių skaitytojai, televizijos žiūrovai, radijo klausytojai. Pvz., ta pati žinia vieną žmogų gali pasiekti per 6 skirtingus kanalus ir visi šie kartai yra sumuojami.

SAUGUMAS LIETUVOS TEISMUOSE

Lietuvos teismai sėkmingai diegė priemones fiziniam ir psichologiniam teismo lankytojų saugumui užtikrinti.

ŠIUO METU TEISMUOSE ĮDIEGTA ĮRANGA:

- teismo posėdžių salėse – 40 aliumininės konstrukcijos ir smūgiams atsparaus stiklo atitvarų teisiamesiems, kaltinamiesiems ir nuteistiesiems;
- teismo posėdžių salėse – 760 pavojaus pranešimo mygtukų;
- teismų patalpose – 145 vaizdo stebėjimo kameros ir 290 įeigos kontrolės sistemų;
- 18 rankinių metalo detekcijos ieškiklių;
- papildomai 5 pertvaros teismų viešųjų ir privačiųjų erdvių atskyrimui 3 teismuose.

PSICHOLOGIJOS, PAGALBOS LIUDYTOJAMS IR NUKENTĖJUSIESIEMS MOKYMAI IR RENGINIAI, KURIUOSE DALYVAVO TEISMŲ IR NTA ATSTOVAI:

- apmokyta 60 teismų savanorių;
- vaikų apklausų metodikos mokėsi teismų psichologai ir teisėjai, ikiteisminio tyrimo institucijų pareigūnai ir nevyriausybinė organizacijų atstovai.

INFORMACINIAI LEIDINIAI:

- 10 000 informacinių lankstinukų „Vaiko apklausa teisme. Psichologo misija“ (informacija apie teismų psichologų teikiamas paslaugas ir praktiniai patarimai tėvams apie vaikų apklausas teisme);
- 500 leidinių „Savanorio vadovas: kaip teikti paramą nukentėjusiesiems ir liudytojams“;
- 20 000 lankstinukų apie savanorių pagalbą teisme „Savanorių tarnyba teisme – parama, kai jos reikia“.

KOKYBĖ LIETUVOS TEISMUOSE

2016 m. Lietuvoje 18 teismų dirbo laikydamiesi kokybės vadybos iniciatyvų.

2016 m. 8 teismuose, kuriuose įdiegtos kokybės vadybos sistemos, atitinkančios LST EN ISO 9001:2008 standarto reikalavimus, buvo atlikti išorės priežiūros ir vidaus kokybės auditai.

30 už kokybę atsakingų teismų darbuotojų buvo apmokyti naujojo kokybės standarto ISO 9001:2015 reikalavimų taikymo teismų veikloje.

2016 m. apie kokybinius pokyčius ir teikiamų paslaugų kokybės gerinimą Lietuvos ir užsienio teismuose diskutuota tarptautinėje konferencijoje „Teismo paslaugų kokybė: Lietuvos ir užsienio šalių patirtis“. Savo kokybiško asmenų aptarnavimo patirtimi apie kokybišką asmenų aptarnavimą dalinosi Lietuvos ir užsienio teismų bei kitų institucijų atstovai: Norvegijos, Airijos, Suomijos, Švedijos teismų, Europos Komisijos, Valstybinės mokesčių inspekcijos ir kitų institucijų atstovai.

TOP 3 TEISMAI, KURIŲ APTARNAVIMO KOKYBĖ 2016 M. ĮVERTINTA GERIAUSIAI

PANEVĖŽIO MIESTO APYLINKĖS TEISMAS 4,94 BALAI IŠ 5

ŠIAULIŲ APYLINKĖS TEISMAS 4,76 BALAI IŠ 5

VILNIAUS APYGARDOS TEISMAS 4,75 BALAI IŠ 5

TEISMŲ VEIKLOS ADMINISTRAVIMAS

Nacionalinė teismų administracija (NTA) 2016 m. siekė užtikrinti ne tik būtiniausius teismų poreikius, bet pradėti esminių teismų veiklos sąlygų gerinimo darbus: diegti saugumo priemones teismuose, vykdyti inovatyvius teisinio švietimo, komunikacijos projektus, teismų infrastruktūros gerinimo veiklas.

PRAEITAI METAI NTA:

- sėkmingai suorganizavo kartą per ketverius metus vykstantį Visuotinį teisėjų susirinkimą;
- pradėjo svarbiausius teismų reorganizavimo darbus: parengė reformos įgyvendinimo priemonių planą; susitiko su visų reorganizuojamų teismų vadovais ir darbuotojais aptarti reformos eigos, jų lūkesčių, planuojamų pokyčių, būsimų teismų darbo organizavimo; parengė reorganizuotų teismų struktūrų projektus; atliko Lietuvos teismų informacinės sistemos LITEKO pokyčių reorganizuojant teismus poreikių analizę;
- toliau vystė ir pradėjo naujus teisinio švietimo projektus, Lietuvos ryšių su visuomene apdovanojimuose nugalėjo geriausio metų renginio ir socialinės atsakomybės projektų nominacijose;
- sukūrė savanorių teismuose tinklą ir įgyvendino kitas psichologinį ir fizinį saugumą teismuose užtikrinančias priemones;
- pradėjo įgyvendinti Lietuvos teismų informacinės sistemos modernizavimo projektus: LITEKO1 ir LITEKO2;
- pateikė naujas Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis finansuotinas iniciatyvas, susijusias su informacinių technologijų įrankių naudojimo teismuose tobulinimu, komunikacijos, kokybės ir kompetencijų stiprinimu;
- po aštuonerių metų pertraukos pradėjo teismų tarnybinio transporto atnaujinimą;
- organizavo mokymus ne tik teisėjams, bet ir įvairių profesijų teismų darbuotojams: teisėjų padėjėjams, informacinių technologijų, finansų, personalo specialistams;
- stiprino tarptautinį ir dvišalį bendradarbiavimą aktyviai dalyvaudama Europos teisėjų mokymo tinklo veikloje ir Europos Teisės Akademijos projektuose, domėdamasi partnerių iš Norvegijos gerąja praktika, dalydamasi patirtimi su Rytų partnerystės šalimis.

PRAEITAI METAI NTA:

TRIUMFAVO GERIAUSIŲ RYŠIŲ SU VISUOMENE IR KOMUNIKACIJOS
PROJEKTŲ APDOVANOJIMUOSE „PARA/IMPACT AWARDS“

METŲ RENGINYS „ŽURNALISTAS TEISĖJO KĖDĖJE“

METŲ SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS PROJEKTAS „SAVANORIAI TEISMUOSE“

2016 metais NTA organizavo teismų pastatų remonto ir statybos darbus, teikė jiems būtiniausias darbo priemones ir pradėjo kompleksiskai spręsti archyvų tvarkymo klausimus.

INICIJUOTAS

Vilniaus apygardos, Vilniaus rajono apylinkės teismų ir Nacionalinės teismų administracijos pastato statybos projektas

JVYKDYTA

14 suplanuotų teismų pastatų ir jų inžinerinių sistemų remonto darbų

5 neplanuoti remonto darbai šalinant avarijų grėsmes ar padarinius

PRADĖTA VYKDYTI

Šilutės rajono apylinkės teismo pastato rekonstravimo projektavimo darbai

Ukmergės rajono apylinkės teismo pastato statybos rangos sutartis ir paruošiamieji statybos darbai

Po daugiau kaip 8 metų pertraukos 2016 m. buvo pradėtas atnaujinti teismų tarnybinis transportas – nupirkti **6 NAUJI AUTOMOBILIAI** ir perduoti Akmenės, Kelmės, Kretingos, Rokiškio, Šilalės rajonų apylinkių teismams bei Šiaulių apygardos administraciniam teismui. Automobilių atnaujinimas numatytas ir 2017 m.

2016 M. NTA TEISMAMS PIRKO:

143
kompiuterius

924 000
vokų

1 000
registracijos žurnalų

101 daugiafunkcinį
aparatus

15 dokumentų
naikiklių

48 000 biuro
popieriaus pakelių

95 greitaeigius
spausdintuvus

367 000
bylų viršelių

30 teisėjų ženklų
naujiems teisėjams

TEISMAMS PASKIRSTYTA DAUGIAU KAIP **146 TONOS** ĮVAIRIŲ POPIERIAUS GAMINIŲ

NTA 2017 METŲ VEIKLOS PRIORITETAI

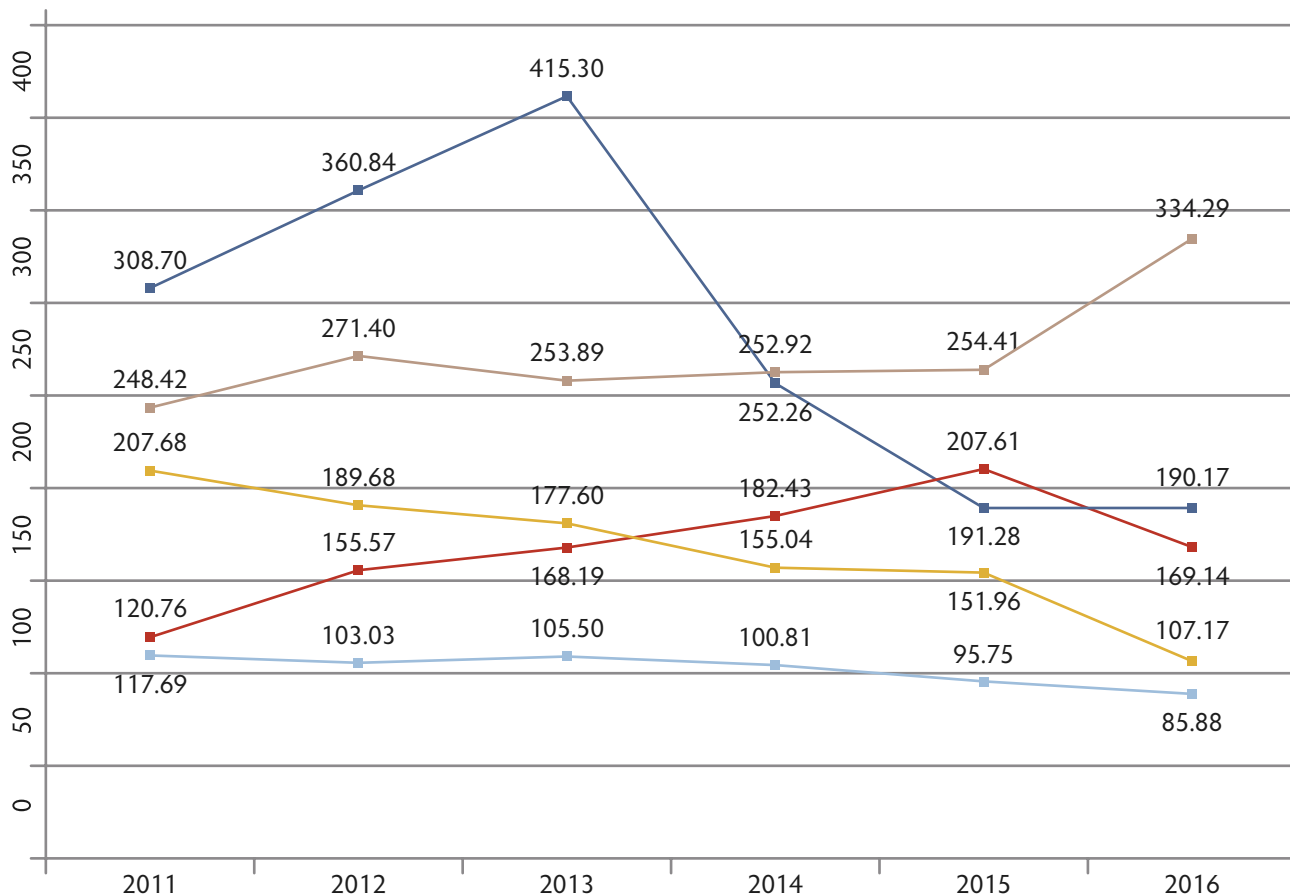
- SUDARYTI SĄLYGAS LAIKU (2018 M. SAUSIO 1 D.) ĮGYVENDINTI TEISMŲ REORGANIZAVIMĄ
- DIDINTI TEISMŲ VEIKLOS EFEKTYVUMĄ PLEČIANT INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ NAUDOJIMĄ TEISMUOSE
- STIPRINTI SAUGUMĄ TEISMUOSE
- PRADĖTI TEISMŲ ARCHYVŲ ATNAUJINIMO PROCESĄ
- GERINTI TEISMŲ PASTATŲ INFRASTRUKTŪRĄ

2017

1 PRIEDAS

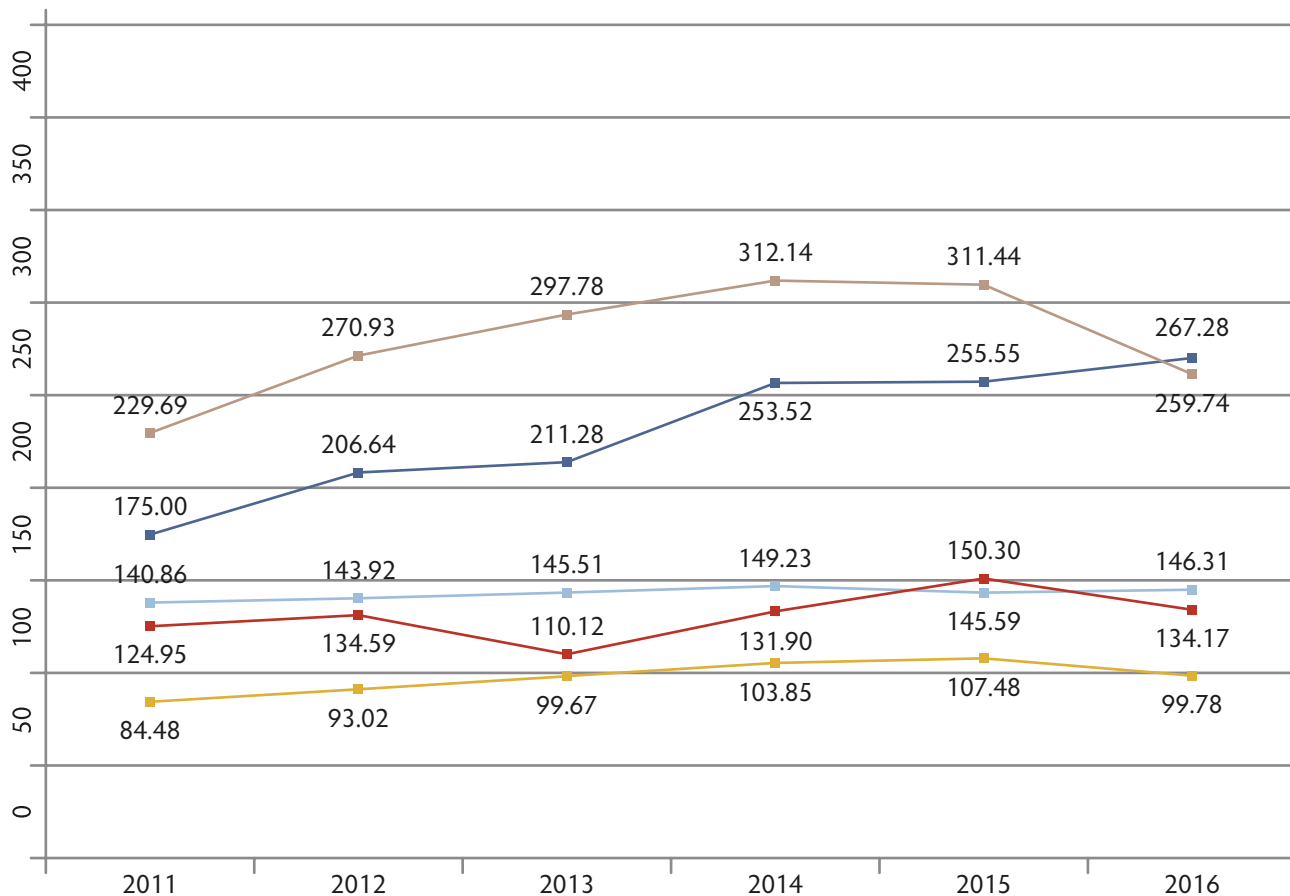
Bylų nagrinėjimo greitis

CIVILINIŲ BYLŲ NAGRINĖJIMO GREITIS (DIENOMIS)

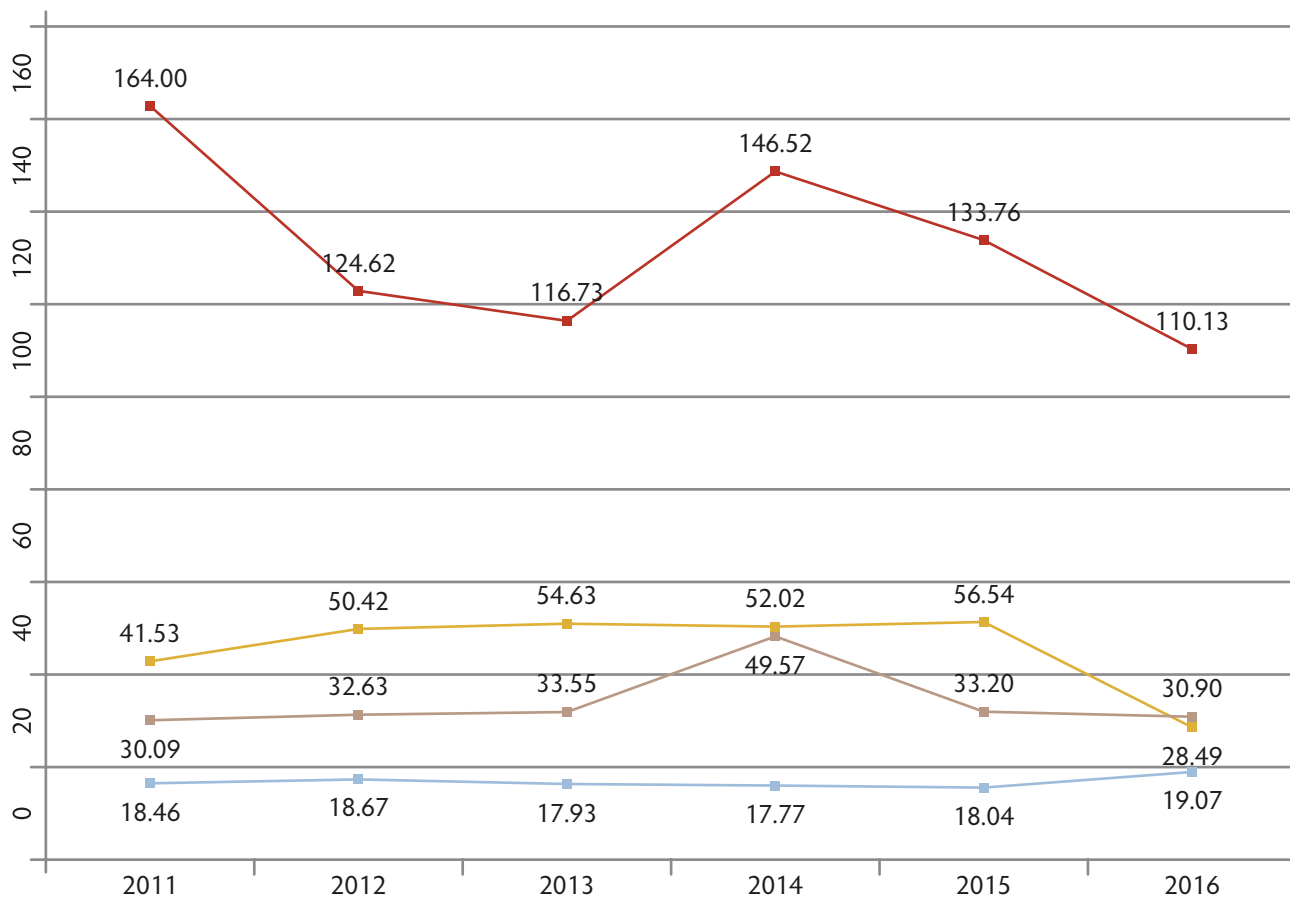
- Apylinkių teismai (ginčo teiseną)
- Apygardų teismai (apeliacinė instancija dėl sprendimų)
- Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (kasacija)
- Apygardų teismai (I instancija, ginčo teiseną)
- Lietuvos apeliacinis teismas (apeliacinė instancija dėl sprendimų)

BAUDŽIAMŪJŲ BYLŲ NAGRINĖJIMO GREITIS (DIENOMIS)

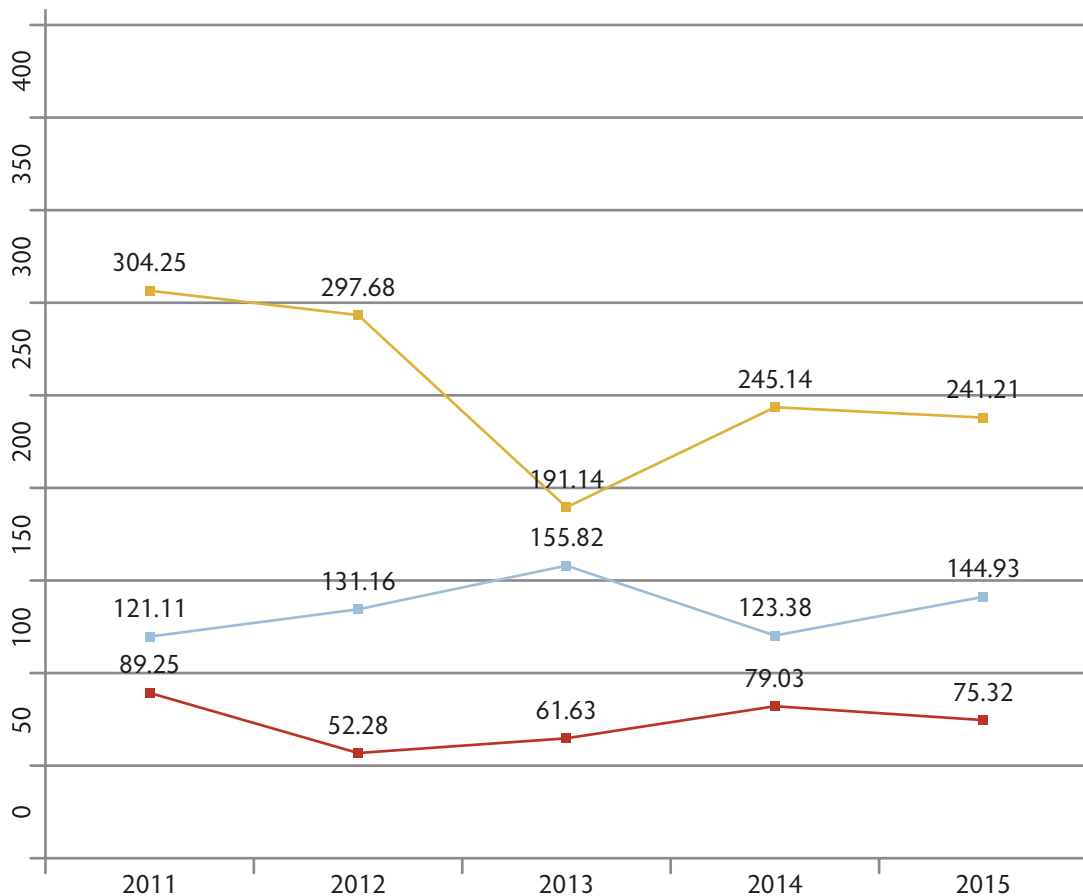
- Apylinkių teismai (I instancija)
- Apygardų teismai (apeliacinė instancija)
- Lietuvos Aukščiausiasis Teismas
- Apygardų teismai (I instancija)
- Lietuvos apeliacinis teismas (apeliacija dėl nuosprendžių)

ADMINISTRACINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ BYLŲ NAGRINĖJIMO GREITIS (DIENOMIS)

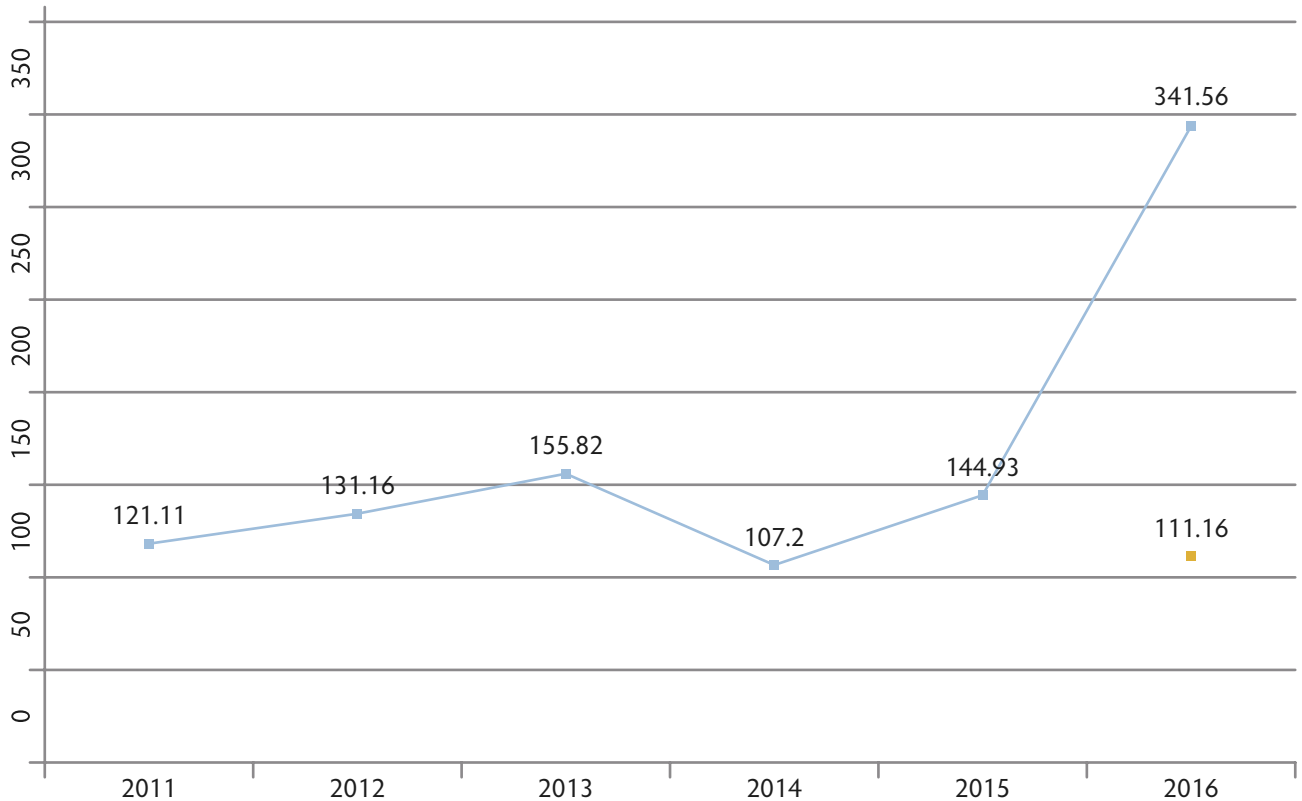
- Apylinkių teismai
- Apylinkių teismai (pagal skundus)
- Lietuvos Aukščiausiasis Teismas
- Apygardų teismai (apeliacinė instancija pagal apeliacinius skundus)

ADMINISTRACINIŲ BYLŲ NAGRINĖJIMO GREITIS (DIENOMIS)

- Apygardų administraciniai teismai (I instancija)
- Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
- Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (apeliacinė instancija pagal atskiruosius skundus)

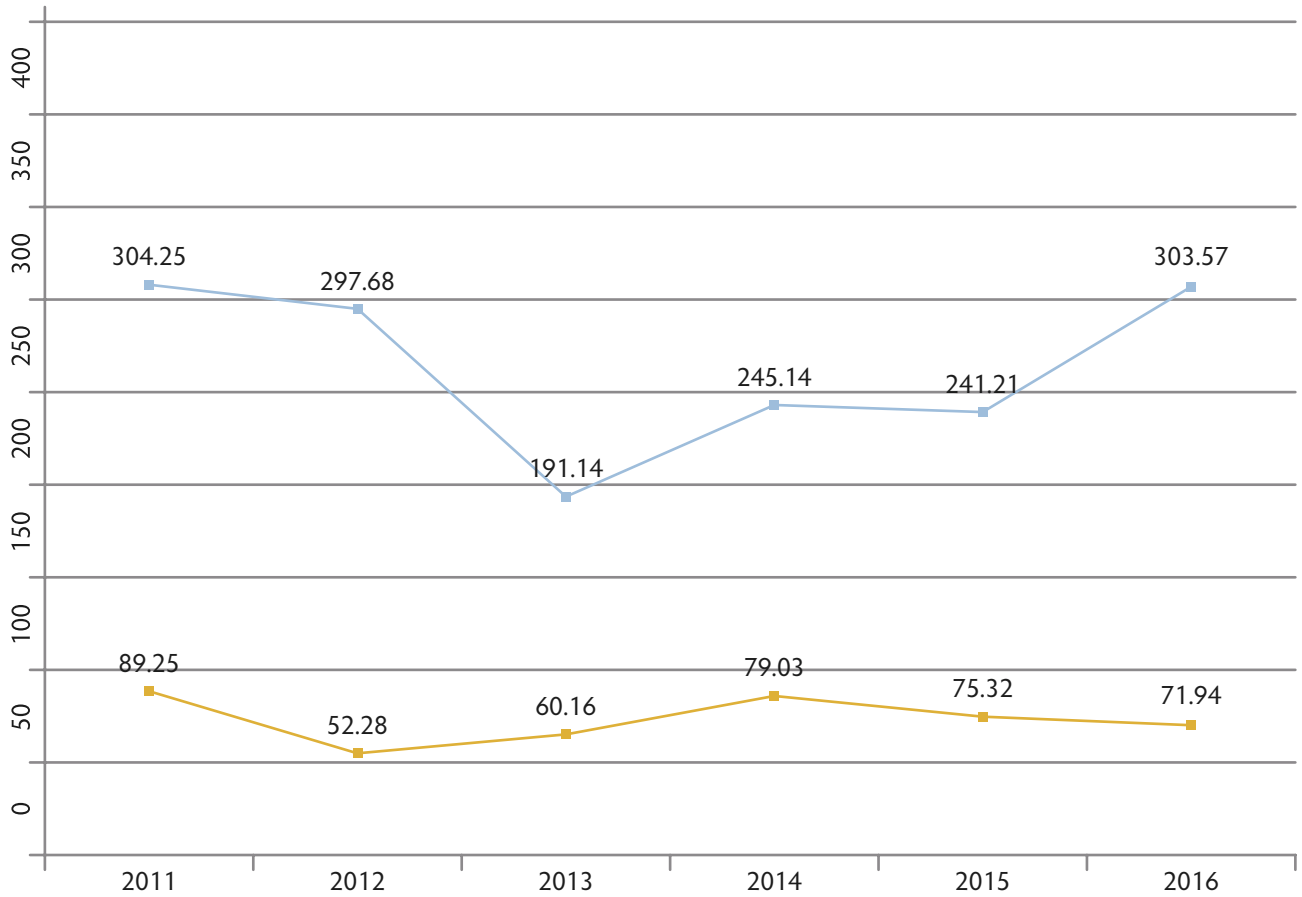
APYGARDŲ ADMINISTRACINIAI TEISMAI BYLŲ NAGRINĖJIMO GREITIS (DIENOMIS)

- Bendras visų administracinių bylų nagrinėjimo greitis
- Administracinių bylų (neįskaitant sustabdytų) nagrinėjimo greitis 2016 m.

2016 m. apygardų administraciniuose teismuose lyginant su ankstesniais metais buvo išnagrinėta itin daug bylų (5 815 bylų arba 27 % visų išnagrinėtų bylų), kurių nagrinėjimas buvo sustabdytas laukiant, kol Konstitucinis Teismas priims šioms byloms išnagrinėti būtinus sprendimus. Atsižvelgiant į tai, šiame grafike papildomai pateikiama informacija apie 2016 m. išnagrinėtų bylų, kurios nebuvo stabdomos, nagrinėjimo greitį.

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS BYLŲ NAGRINĖJIMO GREITIS (DIENOMIS)

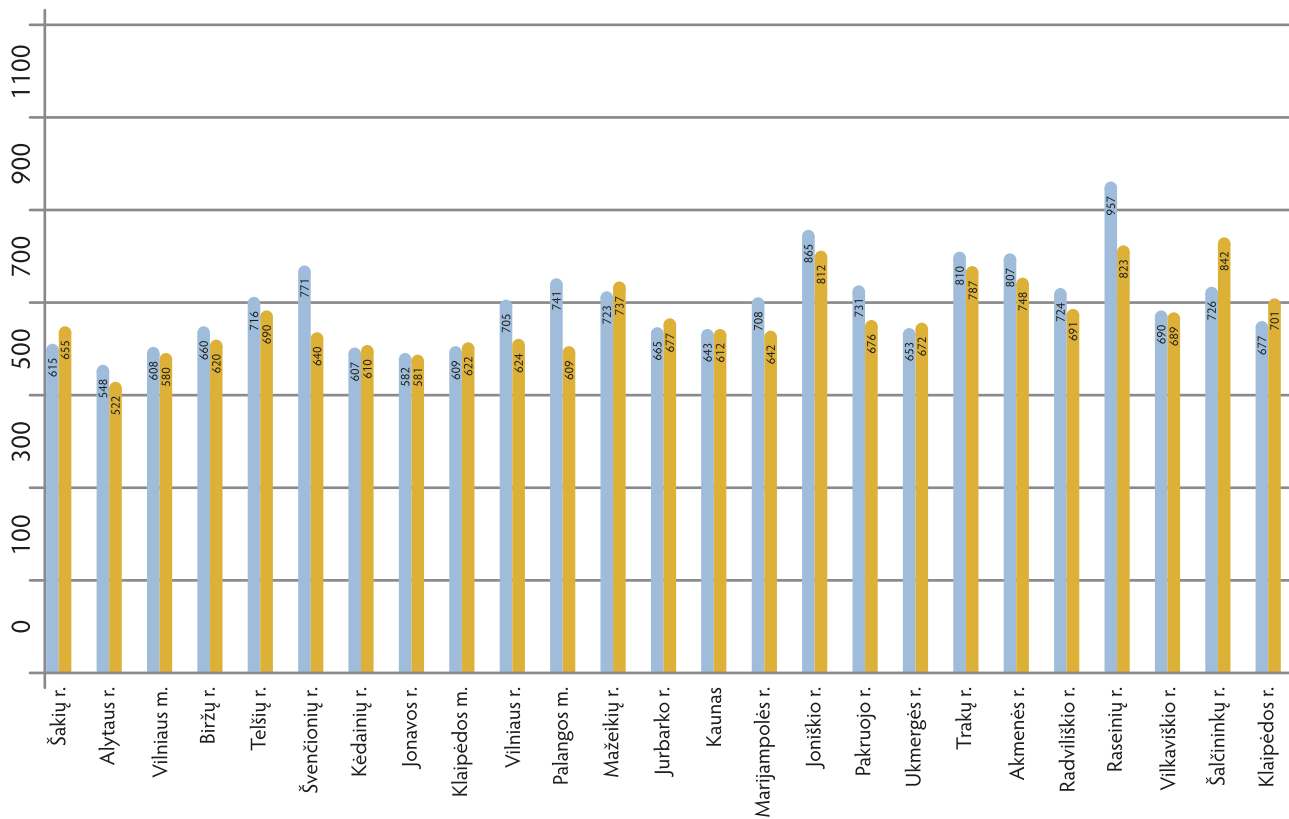

- Administracinės bylos dėl sprendimų (apeliacinė instancija)
- Administracinės bylos dėl nutarčių (apeliacinė instancija)

2 PRIEDAS

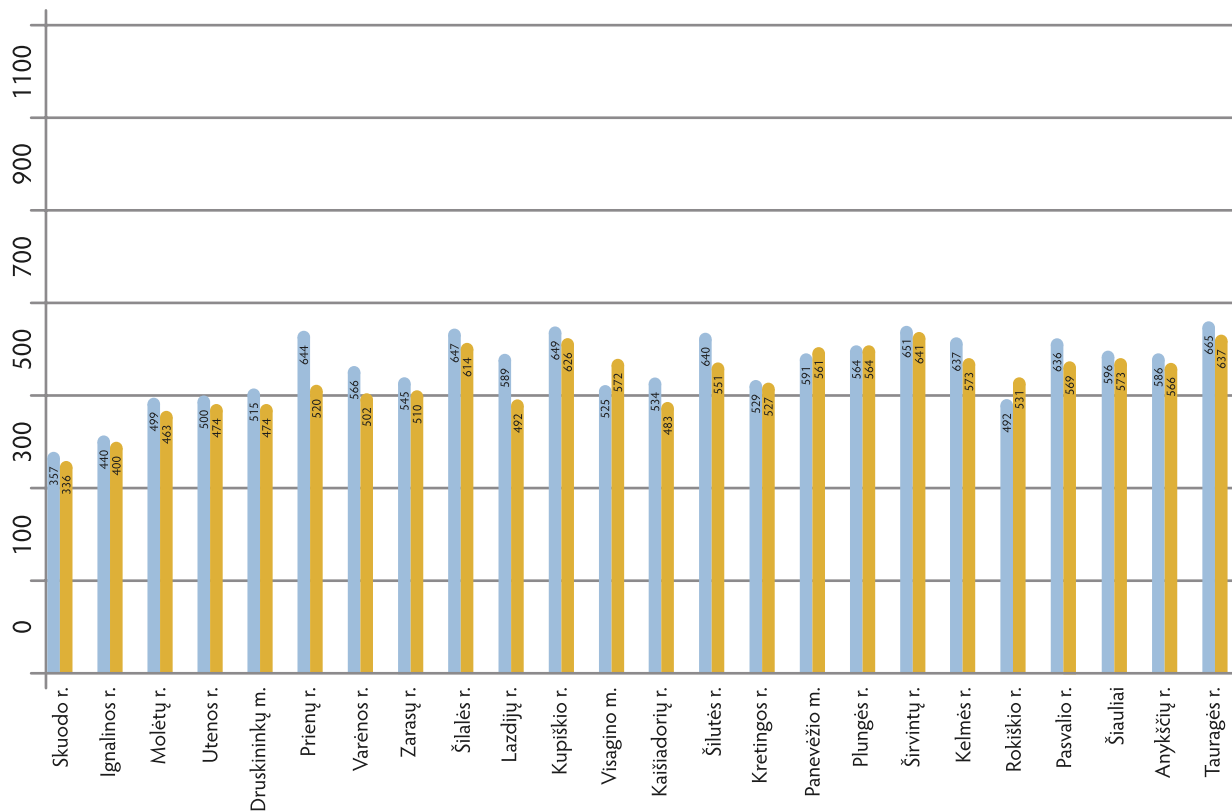
Teisēju darbo krūvis

BYLŲ KIEKIS, TENKANTIS 1 TEISĖJO ETATUI APYLINKIŲ TEISMUOSE 2015–2016 M.

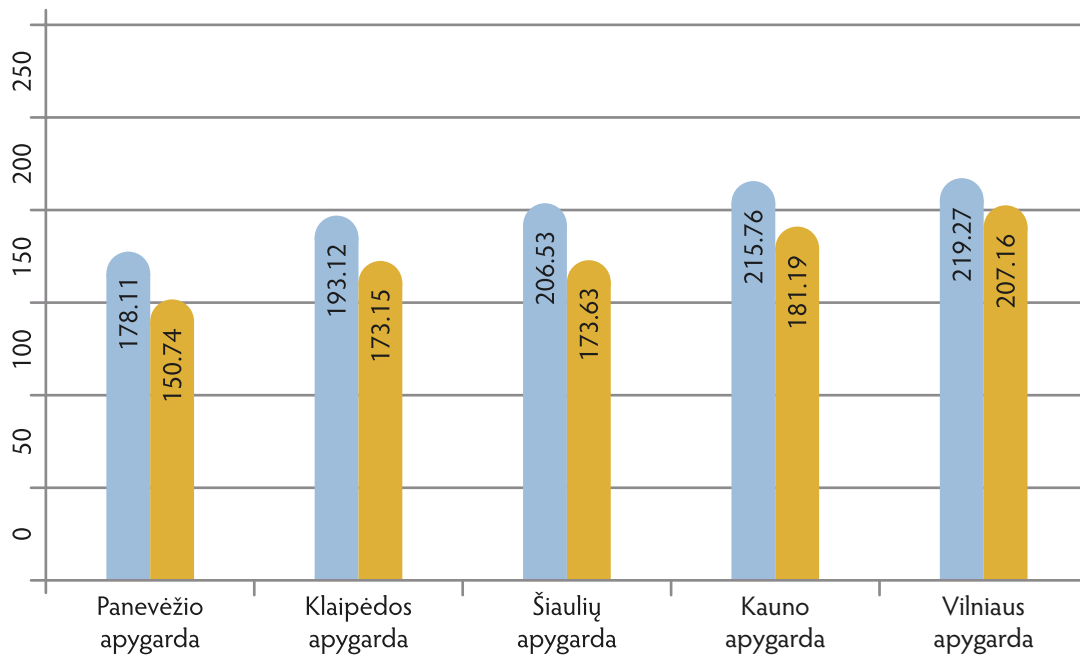
■ 2015 m.
■ 2016 m.

BYLŲ KIEKIS, TENKANTIS 1 TEISĖJO ETATUI APYLINKIŲ TEISMUOSE 2015–2016 M.

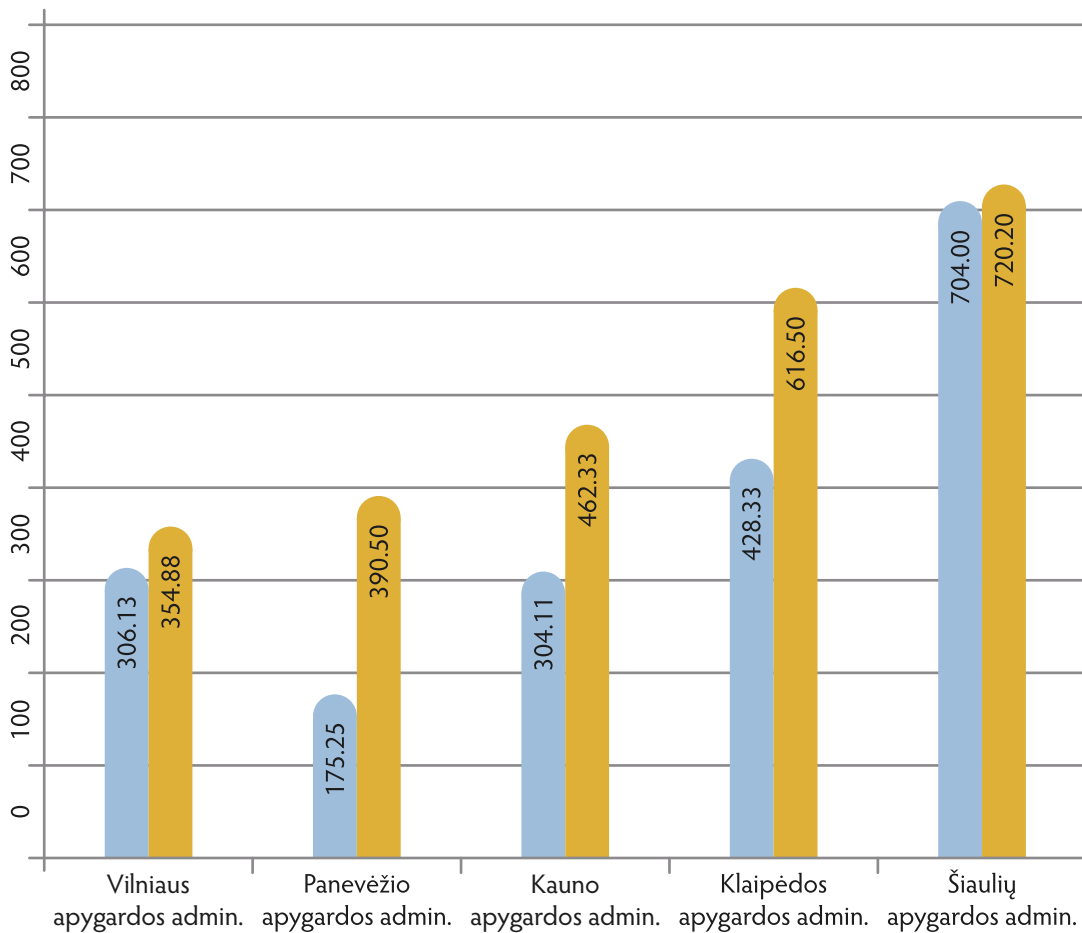
■ 2015 m.
■ 2016 m.

BYLŲ KIEKIS, TENKANTIS 1 TEISĖJO ETATUI APYGARDŲ TEISMUOSE 2015–2016 M.
(I IR APELIACINĖ INSTANCIJA)

■ 2015 m.
■ 2016 m.

ADMINISTRACINIŲ BYLŲ KIEKIS TENKANTIS 1 TEISĖJO ETATUI APYGARDŲ ADMINISTRACINIUISE TEISMUOSE 2015–2016 M.

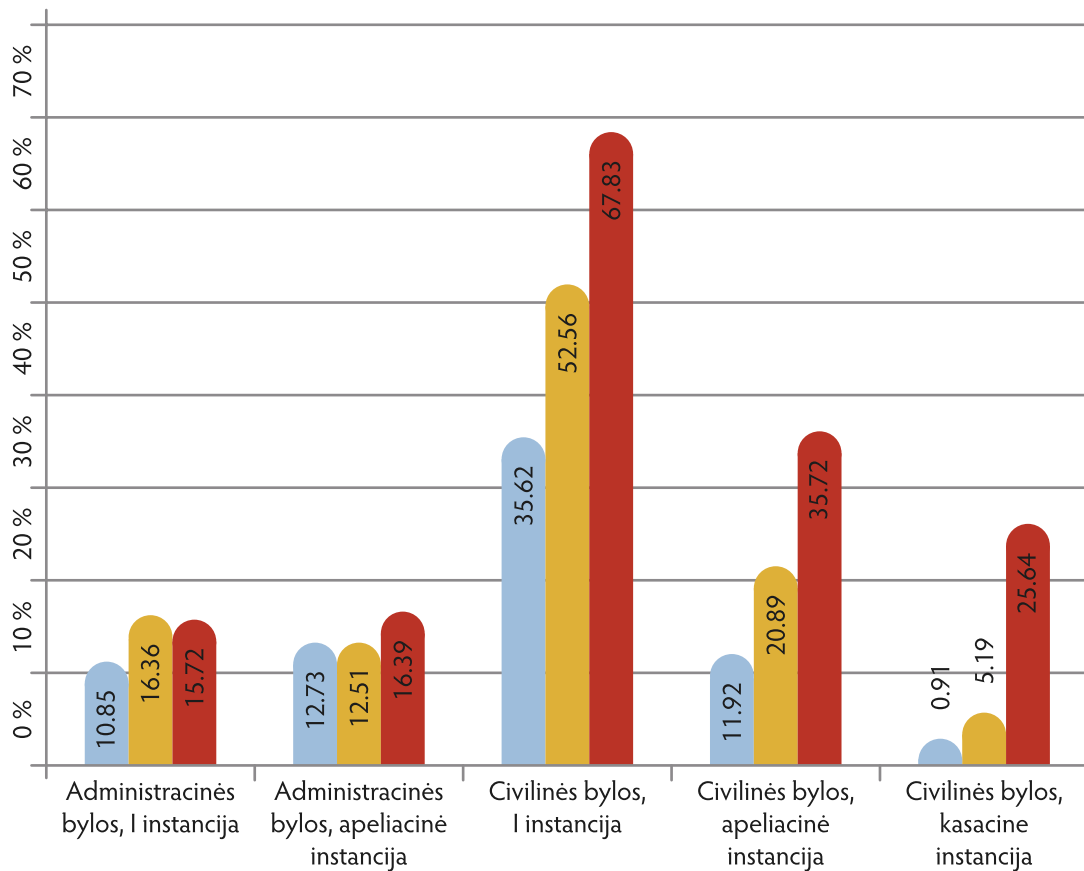

■ 2015 m.
■ 2016 m.

3 PRIEDAS

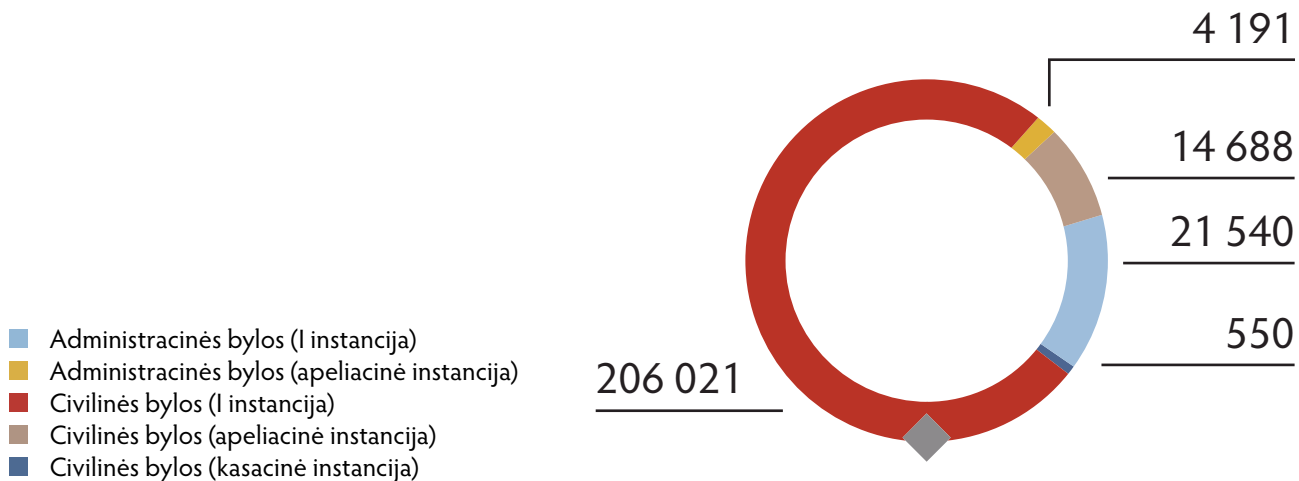
Elektroninės bylos

ELEKTRONINE FORMA TVARKYTŲ BYLŲ DALIS TEISMUOSE 2014–2016 M.

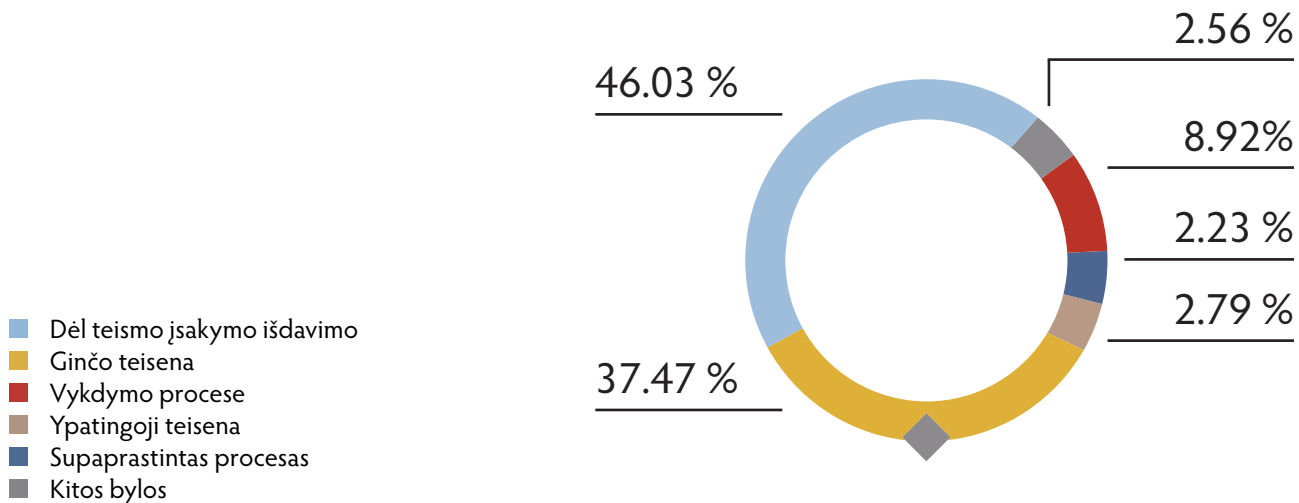

■ 2014 m.
■ 2015 m.
■ 2016 m.

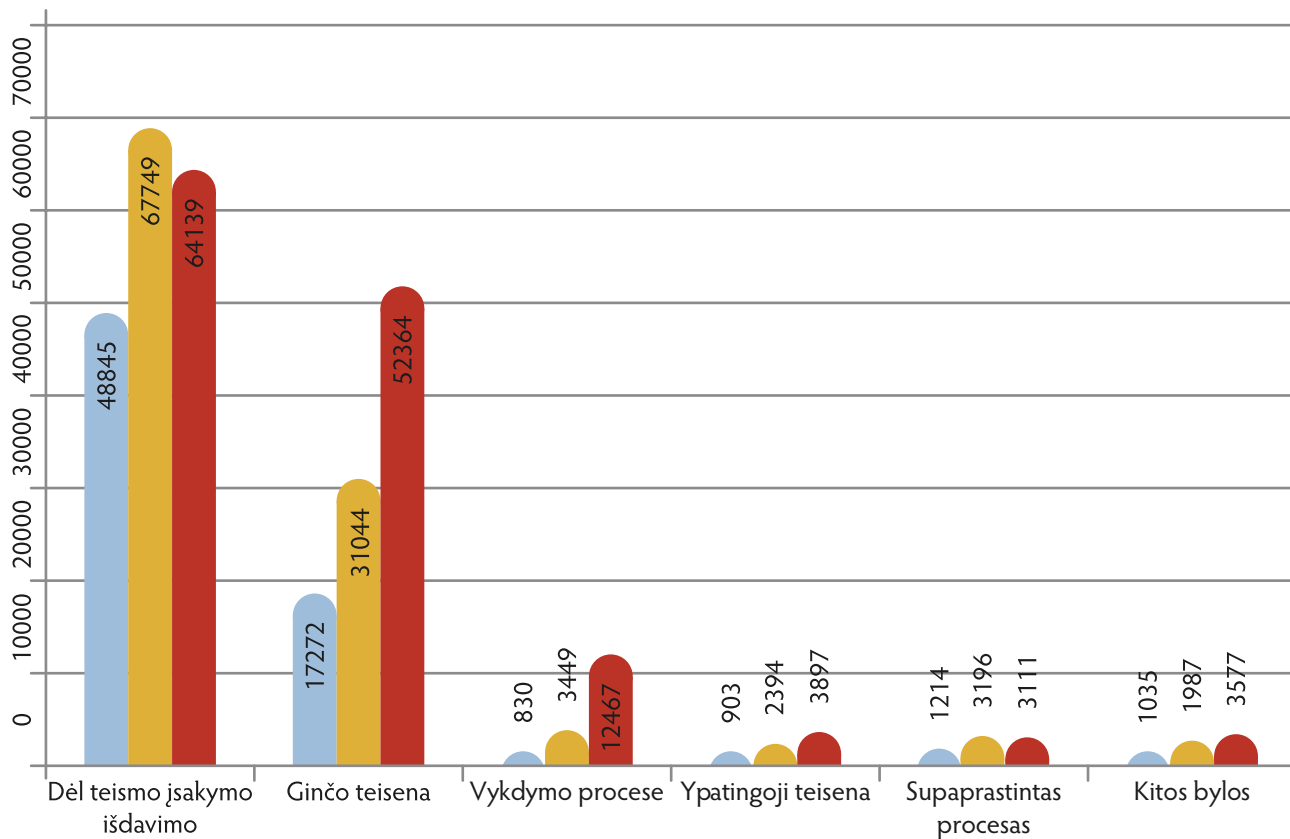
2016 M. ELEKTRONINE FORMA TVARKYTŲ BYLŲ SKAIČIUS TEISMUOSE

I INSTANCIJOS TEISMŲ 2016 M. IŠNAGRINĖTŲ ELEKTRONINIŲ CIVILINIŲ BYLŲ PASISKIRSTYMAS

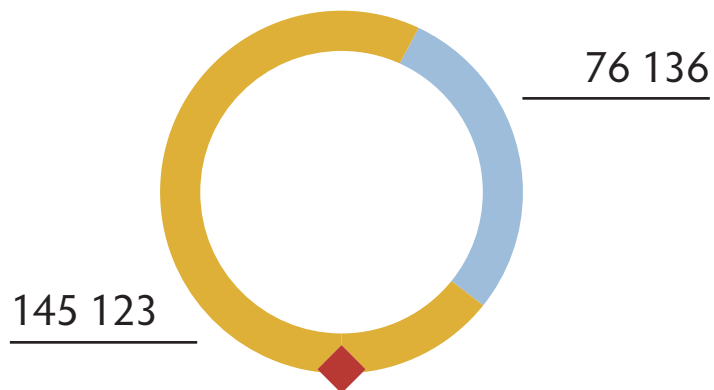

I INSTANCIJOS TEISMUOSE IŠNAGRINĖTOS ELEKTRONINĖS CIVILINĖS BYLOS 2014–2016 M.

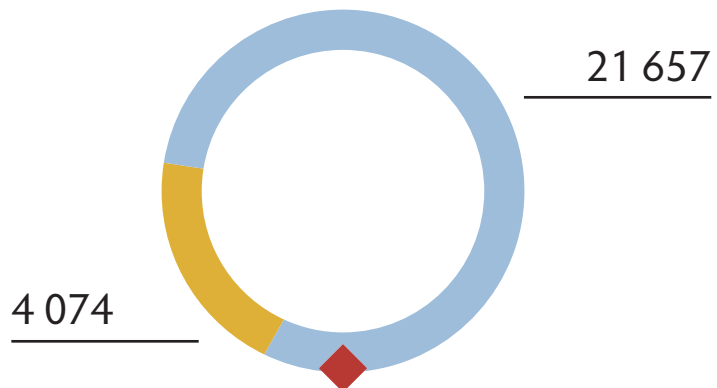

■ 2014 m.
■ 2015 m.
■ 2016 m.

2016 M. IŠNAGRINĖTŲ CIVILINIŲ BYLŲ TVARKYMO FORMA

2016 M. IŠNAGRINĖTŲ ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TVARKYMO FORMA

- Popierinė
- Elektroninė

PORTALO E.TEISMAS.LT VARTOTOJŲ DINAMIKA

